

Nr 15

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med anhållan om riksdagens yttrande angående en av Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens år 1968 vid dess femtioandra sammanträde antagen rekommendation, m. m.; given Stockholms slott den 31 januari 1969.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, anhålla om riksdagens yttrande angående en i nämnda protokoll omförd, av Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens år 1968 vid dess femtioandra sammanträde antagen rekommendation, m. m.

GUSTAF ADOLF

Sven Aspling

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen underställs riksdagen en av Internationella arbetsorganisationens (ILO) allmänna konferens år 1968 antagen rekommendation (nr 132) om förbättring av levnads- och arbetsförhållanden för arrendatorer, natura-arrendatorer och liknande grupper av arbetstagare inom jordbruket.

Vidare hemställs om riksdagens yttrande över två vid ILO:s allmänna konferens år 1964 antagna instrument, nämligen konvention (nr 121) angående förmåner vid yrkesskada och rekommendation (nr 121) i samma ämne.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 31 ja-
nuari 1969.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Aspling, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter *en rekommendation som antagits av Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens år 1968 vid dess femtioandra sammanträde m. m.*, och anför.

Genom sin anslutning till Nationernas förbund den 9 mars 1920 inträdde Sverige såsom medlem av Internationella arbetsorganisationen (ILO) i Genève.

Organisationens beslutande församling — Internationella arbetskonferensen — som sammanträder minst en gång varje år, har enligt artikel 19 i organisationens stadga att beträffande förslag, som uppförts på dess dagordning, välja mellan två former för godtagande. Antingen skall ett sådant beslut resultera i ett förslag till internationell konvention, avsedd att ratificeras av organisationens medlemmar, eller också skall det utmynna i en rekommendation, avsedd att övervägas vid lagstiftning eller på annat sätt men utan den bindande karaktär, som tillkommer en ratificerad konvention. Om beslutet är av mindre räckvidd eller av väsentligen formell innebörd, t. ex. då det gäller en begäran om utredning, brukar det ges formen av en resolution.

Varje medlem av organisationen skall inom ett år från avslutandet av ett konferenssammanträde underställa därå antagna konventioner och rekommendationer vederbörlig myndighet (i vårt land riksdagen) för lagstiftnings- eller andra åtgärder. Varje medlem har vidare skyldighet att underätta Internationella arbetsbyråns generaldirektör om de åtgärder, som vidtagits för att underställa konventioner vederbörlig myndighet, samt om eljest vidtagna åtgärder. Medlem, som inte ratificerat viss konvention, skall tid efter annan till Internationella arbetsbyråns generaldirektör avge redogörelse för såväl lagstiftning och praxis med avseende på de i konventionen behandlade frågorna som den omfattning, vari konventionens bestämmelser genomförts eller avses att genomföras genom lagstiftning, administrativa åtgärder, kollektivavtal eller på annat sätt, samt ange de omständigheter, som förhindrar eller fördröjer ratificeringen av konventionen. Motsvarande gäller i fråga om rekommendationer med tillägg, att redovisning skall lämnas även för sådana jämkningar i rekommendationer, som befunda-

nits eller kan finnas erforderliga vid antagande eller tillämpning av bestämmelserna i dem.

De konventioner och rekommendationer, som beslutas av Internationella arbetsorganisationen, skall deponeras hos Förenta Nationernas generalsekreterare. Varje ratifikation av en sådan konvention skall delges Förenta Nationernas generalsekreterare för registrering i enlighet med bestämmelsen i artikel 102 av Förenta Nationernas stadga.

Internationella arbetskonferensens femtioandra sammanträde hölls i Genève under tiden den 5—25 juni 1968. I sammanträdet deltog delegationer från 109 av ILO:s 118 medlemsstater jämte representanter för flera internationella mellanstatliga och icke statliga organisationer. Det stora flertalet medlemsstater hade sänt fullständiga delegationer, dvs. två regerings-, ett arbetsgivar- och ett arbetstagarombud. Sverige deltog i sammanträdet med en fullständig delegation.¹

Konferensens *dagordning* upptog följande ämnen.

I. Generaldirektörens rapport.

II. Finansiella och budgetära frågor.

III. Upplysningar och rapporter om medlemsstaternas tillämpning av konventioner och rekommendationer.

IV. Förbättring av levnads- och arbetsförhållanden för arrendatorer, natura-arrendatorer och liknande grupper av arbetstagare inom jordbruket (andra behandling).

V. Arbetsinspektion inom jordbruket (första behandling).

VI. Revision av konventionerna nr 24 och 25 om sjukförsäkring (första behandling).

Vidare framlades inför konferensen den rapport rörande Sydafrikas

---

¹ I enlighet med beslut den 26 april 1968 av Kungl. Maj:tt deltog följande personer i konferensen, nämligen

för Sveriges regering: såsom ombud numera statsrådet och chefen för jordbruksdepartementet Ingemund Bengtsson och statssekreteraren i inrikesdepartementet Reidar Tilert samt såsom experter expeditionschefen i socialdepartementet Bengt Söderqvist och rättschefen i samma departement Gunnar Danielson, de båda sistnämnda tillika ersättare för regeringsombuden, kanslirådet Ragnar Sohlman och kanslisekreteraren Tage Levin, båda i inrikesdepartementet, departementssekreteraren i socialdepartementet Ingemar Lindberg, byrådirektören hos arbetarskyddsstyrelsen Göthe Tjellström samt förste ambassadsekreteraren vid Sveriges ständiga delegation hos de internationella organisationerna i Genève Stig Brattström;

för arbetsgivarna: såsom ombud direktören i Svenska Arbetsgivareföreningen Gullmar Bergenström och såsom experter direktören i Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen Carl Kuylenstierna samt direktören Stig Sandell, direktörsassistenten Inge Svensson och sekreteraren Hans Hammar, samtliga i arbetsgivareföreningen;

för arbetstagararna: såsom ombud dåvarande internationelle ombudsmannen i Landsorganisationen i Sverige Bertil Bolin och såsom experter ordföranden i Svenska Lantarbetareförbundet Ewald Jansson, socionomen Gustav Persson och internationelle sekreteraren Thorbjörn Carlsson, båda i Landsorganisationen, samt utredningssekreteraren i Tjänstemännens Centralorganisation Annika Baude.

apartheidpolitik som generaldirektören har att årligen utarbeta. Rapporten föranledde ingen åtgärd från konferensens sida.

Under punkt II på dagordningen antog konferensen budget för Internationella arbetsorganisationen avseende utgifter för år 1969. Budgeten fastställdes till 27 500 689 U.S. dollar.

Följande av konferensen fattade beslut, vilket hänför sig till punkten IV på dagordningen, skall i enlighet med artikel 19 av Internationella arbetsorganisationens stadga underställas riksdagen, nämligen rekommendation (nr 132) om *förbättring av levnads- och arbetsförhållanden för arrendatorer, natura-arrendatorer och liknande grupper av arbetstagare inom jordbruket*.

Utöver det instrument som behandlats på det femtioandra sammanträdet anhåller jag att i detta sammanhang få underställa riksdagen två av konferensen vid dess *fyrtioåttonde sammanträde* år 1964 antagna instrument nämligen konvention (nr 121) angående förmåner vid yrkesskada och rekommendation (nr 121) i samma ämne. Frågan om ett svenskt ståndpunktstagande till dessa båda instrument togs i sedvanlig ordning upp i proposition till 1965 års vårriksdag (prop. 1965: 51). I propositionen föreslogs att frågan om en ratificering av konventionen skulle uppskjutas till dess statsmakterna haft möjlighet att bedöma förutsättningarna för Sveriges anslutning till konventionen med hänsyn till bl. a. den revidering av yrkesskadestiftningen som var att vänta på grundval av den då pågående yrkesskadestiftningens arbete. Förslaget utmynnade i att varken konventionen eller rekommendationen borde föranleda någon åtgärd men att de, tillsammans med avgivna remissyttranden, borde överlämnas till yrkesskadestiftningen. Riksdagen biföll förslaget (2LU 42, rskr 199).

På grundval av yrkesskadestiftningens slutbetänkanden (SOU 1966: 54 och stencil S 1966: 8) har lagstiftningen på yrkesskadeförsäkringens område numera i väsentliga delar reviderats genom statsmakternas beslut år 1967 (prop. 1967: 147, 2LU 68, rskr 401). Frågan om ett svenskt ställningstagande till de båda instrumenten bör därför på nytt underställas riksdagen.

Riksdagens yttrande bör sålunda inhämtas, förutom rörande tidigare angivna beslut från konferensens femtioandra sammanträde, angående konvention (nr 121) angående *förmåner vid yrkesskada* och rekommendation (nr 121) i *samma ämne*.

Texterna på engelska och svenska till samtliga tre nu nämnda instrument torde få fogas till statsrådsprotokollet som *bilagor 1—3*.

En särskild bilaga, *bilaga 4*, med förteckning över samtliga resolutioner som antagits vid konferensen torde också få fogas till protokollet.

Jag tar i fortsättningen upp till behandling först rekommendationen nr 132 och därefter de båda yrkesskadeinstrumenten.

1. Förbättring av levnads- och arbetsförhållanden för arrendatorer, natura-arrendatorer och liknande arbetstagargrupper inom jordbruket

Frågan om förbättring av levnads- och arbetsförhållanden för arrendatorer, natura-arrendatorer och liknande arbetstagargrupper inom jordbruket har varit föremål för behandling vid två på varandra följande internationella arbetskonferenser. En första diskussion ägde sålunda rum vid 1967 års konferens och ledde efter ytterligare överväganden vid konferensen på följande år till antagande av en rekommendation i ämnet. Rekommendationen antogs med 342 röster mot 0 och fyra nedlagda. Samtliga svenska ombud röstade för rekommendationen.

Innehållet i rekommendationen

I rekommendationens inledning betonas att en förbättring av ifrågavarande arbetstgares levnads- och arbetsförhållanden bara utgör en sida av frågan om en agrarreform, vilken är av gemensamt intresse för Förenta Nationerna och dess fackorgan. Ett intimt samarbete mellan FN, ILO och FAO på detta område är därför påkallat.

Rekommendationen omfattar alla arbetstgare inom jordbruket som betalar arrende kontant, in natura eller genom arbete. Den avser vidare arbetstgare som erlägger arrende in natura bestående av en viss del av avkastningen liksom även arbetstgare som får ersättning genom andel i avkastningen, när de brukar jorden själva eller med hjälp av sin familj eller inom vissa gränser med hjälp utifrån.

Huvudsyftet med rekommendationen är att ange vissa riktlinjer som regeringarna bör följa när det gäller att höja ifrågavarande arbetstagargruppers välfärd och tillförsäkra dem jämnhet och trygghet i arbete och uppehälle. I detta syfte bör regeringarna vidta åtgärder för att ge dessa arbetstgare huvudansvaret för skötseln av brukningsenheterna samt bistå dem i olika avseenden och bereda dem tillgång till jord.

I ett särskilt avsnitt i rekommendationen behandlas de metoder som bör anlitas för instrumentets genomförande, däribland särskilda lagar och förordningar där sådana inte redan existerar. Det förordas att arrendet skall ligga på en sådan nivå att det tillförsäkrar båda parter en rimlig avkastning, garanterar brukaren en skälig levnadsstandard och samtidigt främjar rationell brukning. Vidare kan arrendet nedsättas eller betalningen därav uppskjutas på grund av oförutsedda omständigheter såsom skördeeskada eller annan olyckshändelse. Övriga bestämmelser i detta avsnitt av rekommendationen behandlar bl. a. åtgärder till skydd för ifrågavarande arbetstagargrupper mot att jordägaren ålägger dem förpliktelse att utföra personliga tjänster i någon form, införande av metoder för ett snabbt biläggande av tvister, uppgörande av avtal, vilka helst bör vara skriftliga eller överensstämma med ett standardavtal och som innehåller vissa särskilt angiv-

na klausuler, villkoren för avtals uppsägning före avtalstidens utgång samt brukarens förköpsrätt till brukningsenheten vid eventuell försäljning.

Slutligen innehåller rekommendationen ett avsnitt om kompletterande åtgärder till förmån för ifrågavarande arbetstagargrupper, bl. a. avseende bildandet av kooperativa företag, billiga krediter, undervisning och yrkesutbildning, program för ett bättre utnyttjande av arbetskraften på landsbygden samt system för social trygghet och försäkring mot inkomstbortfall och olycksfall.

Yttranden

I ärendet har yttranden inhämtats från lantbruksstyrelsen och ILO-kommittén, varjämte Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen, Riksförbundet Landsbygdens Folk (RLF), Sveriges Lantbruksförbund, Svenska Arbetsgivareföreningen, Landsorganisationen i Sverige och Tjänstemännens Centralorganisation (TCO) beretts tillfälle att yttra sig.

Lantbruksstyrelsen hänvisar till ett tidigare i ärendet avgivet yttrande, vari styrelsen inskränkt sig till att behandla punkterna 8 och 16:3 i rekommendationen. Under den förra riktas uppmärksamheten på att de rekommenderade åtgärderna skulle bli effektivare om de integrerades i en totalplan för en agrarreform i hela landet. Detta är i och för sig riktigt. Emellertid lär det icke sällan vara så, framhåller styrelsen, att det i åtskilliga u-länder är mycket svårt och tidsödande att uppnå politisk enighet om program för jordreformer, i vart fall om de avser ändringar i äganderättsförhållandena. Vidare stöter genomförandet av jordreformprogram på ett flertal politiska, ekonomiska och administrativa svårigheter med påföljd att det praktiska resultatet ofta blir tämligen blygsamt. Uttalandet under förevarande punkt bör därför inte kunna tas till intäkt för att fördröja de rekommenderade åtgärderna i avvaktan på en framtida jordreform.

Under punkt 16:3 förordar rekommendationen, säger styrelsen vidare, att en arrendator, när jordägaren säljer brukningsenheten, under vissa förutsättningar skall ha förköpsrätt. I ett flertal u-länder lär förekomma att jordägare har ett stort antal arrendatorer på varje jordområde (fastighet) som han äger, och att arrendelotternas storlek och utformning är i hög grad irrationell. Så länge brukarna är arrendatorer kan förhållandena i dessa avseenden förbättras utan besvärliga fastighetsbildningsåtgärder. Skulle däremot förköpsrätt införas och vissa eller alla arrendatorer på dylika fastigheter bli ägare av sina tidigare arrendelotter skulle möjligheterna att förbättra fastighetsstrukturen avsevärt försvåras.

De rekommenderade åtgärderna ställer betydande krav på de berörda ländernas administrativa och ekonomiska kapacitet, framhåller styrelsen slutligen. Detta gäller i synnerhet om åtgärderna skall genomföras över hela landet samtidigt. Detta kan leda till att beslut att genomföra vissa åtgärder

fördröjs eller — vad värre är — att genomförandet misslyckas helt eller delvis. En begränsning av anspråken kan vinnas om genomförandet görs stegvis — regionvis. En sådan metod kan också vara motiverad av att förhållandena i olika delar av ett berört land kan vara sådana, att ifrågavarande åtgärder har olika angelägenhetsgrad eller att svårigheterna att genomföra dem varierar starkt inom de olika provinserna.

Lantbruksförbundet uttalar, att rekommendationen i praktiken har betydelse för de länder, där arrendatorernas ställning gentemot jordägarna fortfarande är osäker och där arrendatorerna ofta utgör en del av den egenomslösa underklassen i lantbruket. En förbättring av villkoren blir därför här ett led i en allmän agrarreform. Jordbruket intar i u-länderna och andra länder med låg industrialiseringsgrad en nyckelställning när det gäller den ekonomiska tillväxten. Förutom en ekonomisk aspekt har de av ILO antagna rekommendationerna också en social och humanitär innebörd.

I fortsättningen framhåller förbundet att förhållandet mellan jordägare och arrendatorer regleras i Sverige genom en särskild lagstiftning, den s. k. arrendelagstiftningen. Denna är f. n. under omarbetning och förslag till ny lag kommer under den närmaste tiden att framläggas. I avtalet mellan de två parterna regleras arrendesumman, arrendevillkor etc. I den nuvarande lagstiftningen finns särskilda bestämmelser, den s. k. sociala arrendelagen, för jordbruk under 50 ha, vilka utgör flertalet. Bl. a. skulle arrendetiden för sådana jordbruk vara minst fem år. Arrendatorerna har i Sverige samma sociala och ekonomiska ställning som de självägande lantbrukarna vid samma förutsättningar i fråga om produktionsstorlek och produktionsinriktning. Några speciella intresseorganisationer för arrendatorer resp. jordägare finns ej och har ej heller varit behövliga. Både arrendatorer och brukare av egen jord är med i samma producentkooperativa föreningar osv.

Sammanfattningsvis uttalar *Lantbruksförbundet* att rekommendationen avser att skapa likställighet mellan jordägare och arrendatorer i de länder, där det i motsats till i Sverige inte råder tillfredsställande relationer mellan dessa två parter.

Svenska Arbetsgivareföreningen ansluter sig till ett av *Skogs- och Lantarbetsgivareföreningen* avgivet yttrande, vari uttalas att rekommendationen saknar varje praktisk betydelse för Sveriges del och att den därför inte bör föranleda några åtgärder från svensk sida. Av samma skäl avböjer *Riksförbundet Landsbygdens Folk (RLF)* att gå in på en saklig prövning av rekommendationens innehåll. *Landsorganisationen* har förklarat sig inte ha anledning yttra sig över rekommendationen. *TCO* har avstått från att yttra sig.

ILO-kommittén föreslår med hänsyn till innehållet i de avgivna yttrandena att rekommendationen inte skall föranleda någon åtgärd från svensk sida.

2.—3. Konvention och rekommendation angående förmåner vid yrkesskada

Sedan frågan om översyn av bestämmelserna i vissa tidigare av Internationella arbetskonferensen antagna konventioner angående förmåner vid olycksfall i arbete och vid yrkessjukdomar (nr 17 och 18 år 1925 samt nr 42 år 1934, som innefattar en revision av nr 18) preliminärt diskuterats vid 1963 års konferens, tog man vid 1964 års konferens upp detta problem till slutlig behandling. Härvid antogs en konvention och en rekommendation angående förmåner vid yrkesskada. Sverige har ratificerat konventionerna nr 17 och nr 42. Anledning till översynen var att man kommit till den uppfattningen, att utvecklingen på området efter det andra världskriget blivit sådan, att de tidigare konventionerna inte kunde anses motsvara nutida krav i fråga om skyddets omfattning. Vidare ville man ha en gemensam reglering av förmånerna vid olycksfall i arbete och vid yrkessjukdom.

Det förslag till konvention som utarbetats av ett av konferensen tillsatt utskott antogs med viss ändring — avseende livräntenivåns höjd — av konferensen med 239 röster mot 6 och 65 nedlagda. Av de svenska ombuden röstade regerings- och arbetstagarombuden för konventionens antagande, medan arbetsgivarombudet lade ner sin röst.

Det förslag till rekommendation angående förmåner vid yrkesskada, som konferensutskottet utarbetade, innefattar kompletterande bestämmelser till konventionen och syftar till att vidga försäkringsskyddets omfattning utöver konventionens reglering. Rekommendationen antogs av konferensen med 231 röster mot 8 och 55 nedlagda. Av de svenska ombuden röstade arbetstagarombudet för rekommendationens antagande, medan regerings- och arbetsgivarombuden lade ner sina röster.

Innehållet i konventionen och rekommendationen

Det bör till en början påpekas att vissa av bestämmelserna i konventionen öppnar större möjligheter för en medlemsstat, som har ett allmänt socialförsäkringssystem innefattande ersättning såväl vid yrkesskada som eljest, att lösa uppkommande ratifikationsproblem än en stat med fristående yrkesskadeförsäkring efter historisk modell.

Helt allmänt kan vidare framhållas, att många av konventionens artiklar — framför allt sådana som är av mera teknisk karaktär — helt eller delvis överensstämmer med motsvarande artiklar i 1952 års konvention (nr 102) angående minimistandard för social trygghet. I förmånshänseende ger dock 1964 års konvention de försäkrade ett vidsträcktare skydd än konventionen nr 102.

Beträffande innehållet i de olika konventionsartiklarna bör följande nämnas.

Efter den sedvanliga inledningen upptas under artikel 1 vissa definitio-

ner, av vilka en här kan vara av intresse till belysning av det förut anförda, nämligen termen »dependent child», dvs. barn som skall anses berättigat till livränta. Såsom sådant barn anses

1. barn under 15 år eller i skolpliktig ålder, om denna ålder är högre,
2. sådant barn i föreskriven högre ålder, som undergår utbildning eller till följd av sjukdom eller annan sådan orsak är ur stånd att försörja sig.

Konventionens villkor under 2 skall emellertid anses uppfyllt om medlemsstatens lagstiftning innehåller regler om allmänna barnlivräntor till barn i avsevärt högre ålder än som avses under 1. I sådant fall behövs alltså inget särstadgande avseende 2.

Artikel 2 berättigar medlemsstat med bristande ekonomiska och medicinska resurser att vid konventionens ratificering temporärt göra undantag för vissa artiklar.

Artiklarna 3—5 avser konventionens tillämpningsområde i fråga om personkretsen. Konventionen har vidsträckt omfattning, och framställda yrkanden att vissa arbetstagare, såsom jordbruksarbetare, skulle undantas avvisades från bl. a. svensk sida. Medlemsstat äger emellertid från tillämpningen undanta arbetskraft av tillfällig natur, hemarbetare och medlemmar av arbetsgivarens familj och därutöver högst 10 % av samtliga arbetstagare. Motsvarande procenttal är i konventionen nr 102 satt till 50.

Artikel 6 utsäger helt allmänt att ersättning skall utgå vid yrkesskada som föranleder sjukdom, total eller partiell invaliditet eller familjeförsörjarens frånfälle.

Enligt artikel 7 skall varje medlemsstat definiera vad som skall förstås med olycksfall i arbete och därvid skall även anges de omständigheter under vilka s. k. färdolycksfall inbegrips. Om emellertid färdolycksfallen ersätts enligt ett allmänt socialförsäkringssystem, vars förmåner totalt sett kan anses likvärdiga med konventionens, kan medlemsstat undanta färdolycksfallen från konventionen. I rapporterna angående tillämpningen av konventionen skall medlemsstaten ange ordalagen i definitionen.

Beträffande yrkessjukdomarna anvisar konventionen i artikel 8 olika möjligheter. Medlemsstaten kan — såsom tidigare var fallet i Sverige — ha en särskild förteckning över de fall som skall ersättas och denna förteckning måste då vara av samma omfattning som en vid konventionen fogad förteckning. Medlemsstaten kan också — såsom nu är fallet i Sverige — förse sin lagstiftning med en allmän definition av begreppet yrkessjukdom och denna måste då vara sådan att den omfattar konventionsförteckningens sjukdomar. Slutligen kan medlemsstaten kombinera de båda metoderna.

Artikel 9 fastslår att förmånerna enligt konventionen skall omfatta dels sjukvård och därmed sammanhängande förmåner och dels kontantförmåner. Sjukpenning skall — vilket är en nyhet i förhållande till tidigare konventioner — utgå för hela sjukdomstiden, dvs. utan iakttagande av någon

karenstid. Medlemsstat som vid tidpunkten för konventionens ikraftträdande tillämpar en karenstid av tre dagar får dock fortsätta därmed men har skyldighet att i den årliga rapporten till ILO redogöra för motivet härtill. Rekommendationen anger i detta hänseende att ersättning skall utgå redan från första dagen.

Artikel 10 innehåller en mycket utförlig beskrivning över de olika former av sjukvård som skall tillhandahållas. Av reglerna följer att en yrkeskadad skall ha rätt till bl. a. fri läkar- och tandläkarvård, fri sjukhusvård, fria läkemedel jämte övriga medicinska eller kirurgiska hjälpmedel. I artikel 11 mom. 1 föreskrivs emellertid att medlemsstat, som tillhandahåller sjukvård enligt ett allmänt hälso- och sjukvårdssystem eller ett sjukvårdssystem, som omfattar anställda, kan låta detta bli på lika villkor tillämpligt även på de yrkesskadade, förutsatt att systemet har sådant innehåll att vederbörande inte blir försatt i en nödsituation. Enligt artikel 11 mom. 2 utgör vidare artikel 10 inte något hinder för att medlemsstat, som tillhandahåller sjukvård enligt ett återbetalningssystem, äger uppställa särskilda regler, enligt vilka de försäkrade själva får svara för viss del av kostnaderna i sådana fall då omfattningen och varaktigheten av vården och kostnaderna för den överstiger skäligen gränser. Reglerna måste dock vara sådana att den skadade inte blir försatt i en nödsituation.

Artiklarna 13—22 innehåller regler om kontantförmåner (periodiska utbetalningar).

Konventionen skiljer mellan

1. fullständig förlust av förvärvsförmågan eller däremot svarande fysisk invaliditet,
2. mera avsevärd sådan förlust eller invaliditet,
3. partiell sådan förlust eller invaliditet.

I de båda första fallen skall ersättningen ha form av periodiskt utgående livränta. I fallet 3 kan ersättningen utgå såsom ett kapitalbelopp för en gång.

Även årlig livränta kan undantagsvis få bytas ut mot engångsbelopp.

Rätt till livränta tillkommer förutom den skadade själv, *dels* änka under de villkor den nationella lagstiftningen närmare föreskriver, *dels* efterlevande make, som är ur stånd att försörja sig, *dels* sådana barn till den avlidne som anses såsom »beroende», och *dels* andra efterlevande i den mån de omfattas av den nationella lagstiftningen. Under vissa närmare förutsättningar kan efterlevande make få undantas från ersättningsrätt.

I fråga om ersättningens beräkning innehåller konventionen regler som har samma tekniska utformning som motsvarande bestämmelser i minimistandardkonventionen (nr 102), dvs. beloppet ställs i viss relation till — skall utgöra vissa procent av — en standardförmånstagares på visst sätt framräknade lön jämte familjebidrag. Den fastställda procenten är dock högre än i minimistandardkonventionen och utgör 60 för man med hustru och två barn och 50 för änka med två barn.

Om väsentliga förändringar inträffar i lönenivån på grund av väsentliga förändringar i levnadskostnaderna skall beloppen av löpande ersättningar göras till föremål för översyn.

Vid dödsfall skall kontant begravningshjälp utgå motsvarande normalkostnaderna för en begravning.

Slutligen föreskrivs att varje land har skyldighet att inom sitt territorium behandla dem som inte är medborgare i landet lika med landets egna medborgare.

Den av konferensen antagna rekommendationen angående förmåner vid yrkesskada innehåller en högre standard beträffande såväl förmåner som den skyddade personkretsen. Rekommendationen utsträcker lagstiftningen om förmåner vid yrkesskada till att omfatta vissa kategorier av fria företagare och självständiga yrkesutövare och även till andra slag av oavlönade personer såsom studerande och personer som utan betalning fullgör uppgifter, som utsätter dem för risker liknande dem som är förenade med anställning. Det förutsätts att anslutningen till yrkesskadeförsäkringen i fråga om dessa kategorier skall kunna ske genom frivillig försäkring. Rekommendationen innehåller vidare bestämmelser om begreppet yrkesskada som bl. a. innebär att alla skador som inträffar under arbetstid — oavsett orsaken — skall anses vara yrkesskador.

Svenska bestämmelser

De svenska bestämmelserna rörande det ämne som behandlas i konventionen och rekommendationen finns i lagen den 14 maj 1954 (nr 243) om yrkesskadeförsäkring och därtill hörande författningar.

Yttranden

När frågan om ett svenskt ställningstagande till de båda instrumenten förelades 1965 års riksdag hade yttranden inhämtats från dåvarande socialstyrelsen och medicinalstyrelsen samt från försäkringsrådet, riksförsäkringsverket, yrkesskadeutredningen, Svenska Arbetsgivareföreningen, Landsorganisationen i Sverige, Tjänstemännens Centralorganisation (TCO) och ILO-kommittén. Beträffande innehållet i dessa yttranden hänvisas till prop. 1965:51 s. 15--21.

Med anledning av att frågan nu återigen ansetts böra underställas riksdagen har på ILO-kommitténs initiativ förnyade yttranden angående möjligheten att ratificera konventionen inhämtats från riksförsäkringsverket, Svenska Arbetsgivareföreningen, Landsorganisationen och TCO.

Riksförsäkringsverket har i sitt nya yttrande bl. a. uppehållit sig vid om bestämmelserna i artikel 10 i konventionen kan anses utgöra ratifikationshinder för svensk del. Härom anför verket följande.

Bestämmelserna i artikel 10 om vilka former av vård, läkemedel och liknande naturaprestationer som skall tillhandahållas yrkesskadad vid sjukdom uppfylls i alla väsentliga avseenden av den svenska lagstiftningen.

I 1964 års remissyttrande anmärkte verket att vistelse på konvalescenthem dock inte ersätts efter utgången av den samordningstid om 90 dagar efter skadans inträffande, under vilken tid bestämmelserna om sjukvårdsersättning i lagen om allmän försäkring är tillämpliga på yrkesskadefall. Härefter har ingen ändring skett genom 1967 års yrkesskadeförsäkringsreform. Som påpekades redan i det tidigare remissyttrandet synes emellertid denna »lucka» i lagstiftningen vara alltför obetydlig för att kunna betraktas som ratifikationshinder.

I 1964 års remissyttrande anmärkte verket också att den svenska lagstiftningen i regel inte medger att den skadades utgifter för poliklinisk vård eller behandling ersätts med fulla beloppet eller att läkemedel utlämnas kostnadsfritt under den nyss nämnda samordningstiden. Under denna tid tillämpas nämligen bestämmelserna om sjukvårdsersättning i lagen om allmän försäkring och bestämmelserna om läkemedel i förordningen angående kostnadsfria eller prisnedsatta läkemedel men i regel inte yrkesskadeförsäkringslagstiftningens bestämmelser om motsvarande förmåner, avseende i princip full ersättning. I remissyttrandet uttalades att denna omständighet med hänsyn till innehållet i artikel 11 mom. 1 i konventionen inte syntes utgöra ratifikationshinder. Härvid åsyftades den där — enligt den remitterade svenska översättningen — medgivna dispensmöjligheten för land som tillhandahåller sjukvårdsförmåner antingen genom ett »system för fri sjukvård» för alla eller genom ett »sjukförsäkringssystem» som omfattar alla arbetstagare. Översättningens formulering föranledde den tolkningen att för Sveriges del intet hinder förelåg för att yrkesskadad under samordningstiden måste stå själv för viss del av sina sjukvårdsutgifter. Ett närmare studium av den nu remitterade engelska och den föreliggande franska originaltexten föranleder emellertid tvekan om denna tolkning är riktig. Sannolikt bör i bestämmelsen inte inläggas den innebörden, att den skulle medge mera generella avvikelser från den huvudprincip om avgiftsfrihet som torde få anses innefattad i artikel 10. Möjligen skulle den för Sveriges del med avsteg från principen om avgiftsfrihet kunna vara tillämplig på sådan avgiftsbelagd polikliniskvård, för vilken patienten erlägger en mindre del av avgiften vid besöket på polikliniken, medan återstoden av huvudmannen erhålls direkt från försäkringskassan.

Även tolkningen av artikel 11 mom. 2 synes tveksam. Bestämmelsen är tillämplig på länder enligt vilkas lagstiftning yrkesskadad inte tillhandahålls ifrågavarande förmåner in natura utan i stället i efterhand erhåller ersättning (återbäring) för sina sjukvårdsutgifter. Enligt bestämmelsen får sådant land under vissa förutsättningar, som den svenska lagstiftningen i och för sig uppfyller, föreskriva särskilda regler för återbäring, dock endast i fall då vårdens omfattning, den tid under vilken vården meddelats eller kostnaderna för vården överskridit rimliga gränser. Närmast till hands synes den tolkningen ligga att den skadades sjukvårdsutgifter i andra fall

än de angivna skall ersättas i sin helhet. Den redogörelse för konventionen som lämnats i prop. 1965:51 s. 13 synes dock innefatta en tolkning, enligt vilken den nationella lagstiftningen även i sådana fall under särskilda förutsättningar får föreskriva skyldighet för de försäkrade att själva svara för en del av kostnaderna. Om den förstnämnda tolkningen är riktig, uppfylls de i mom. 2 uppställda kraven inte av den svenska lagstiftningen under samordningstiden, då ersättning för öppen vård i allmänhet utges med i princip högst tre fjärdedelar av den skadades utgifter och ibland — på grund av begränsningar i en återbäringstaxa — med ännu lägre andel av utgifterna även när inga anmärkningar kan riktas mot vårdens omfattning, dess utsträckning i tiden eller kostnaderna för densamma. När fråga ej är om vissa livshotande sjukdomar utlämnas ej heller läkemedel helt kostnadsfritt till yrkesskadad under samordningstiden. Det kan således ifrågasättas huruvida inte bestämmelserna i artikel 11 mom. 2 jämförda med artikel 10 utgör ett absolut ratifikationshinder för Sveriges del.

Riksförsäkringsverket tar vidare upp bestämmelsen i artikel 22 mom. 1 punkt g) i konventionen, som innebär att livränta får innehållas så länge änkan sammanlever med en annan man under äktenskapsliknande förhållanden. I denna formulering torde enligt verkets mening ligga ett krav på att förmånen åter skall utges, om sammanlevnaden upphör. Enligt den svenska lagstiftningen indrages livräntan definitivt, om änkan under avsevärd tid sammanlever med annan under äktenskapsliknande förhållanden. Konventionens krav uppfylls alltså inte av den svenska lagstiftningen, säger verket, men avvikelsen är enligt verkets förmenande alltför obetydlig för att den skall anses innebära ratifikationshinder.

I övrigt framhåller riksförsäkringsverket att den nya lagstiftningen på yrkesskadeförsäkringens område innebär att Sverige även i övrigt uppfyller konventionens förpliktelser, även på de punkter där tveksamhet tidigare kunnat råda. Genom att det s. k. taket i yrkesskadeförsäkringen höjts från 15 000 kr. till fem gånger basbeloppet enligt lagen om allmän försäkring, f. n. motsvarande 29 000 kr., ligger Sverige genomsnittligt långt över den kompensationsnivå som konventionen kräver. Genom värdesäkringen av livräntorna uppfylls vidare konventionens förpliktelser att göra en översyn av utgående belopp i anslutning till väsentliga ändringar i den allmänna inkomstnivån, om dessa ändringar föranleds av väsentliga ändringar i levnadskostnaderna. Vidare har åldersgränsen för efterlevandeförmånerna till barn höjts från 16 till 19 år, varjämte beloppet för begravningshjälp väsentligt ökats. Slutligen har de bestämmelser som i vissa avseenden särskällde utländska medborgare avskaffats.

Sammanfattningsvis säger riksförsäkringsverket, att det enligt verkets mening kan ifrågasättas om den svenska lagstiftningen uppfyller de i artikel 11 mom. 2 jämfört med artikel 10 uppställda kraven i fråga om tillhandahållande av sjukvård m. m. men att konventionen i övrigt inte

innehåller några bestämmelser som kan anses medföra ratifikationshinder för Sveriges del.

Svenska Arbetsgivareföreningen har i sitt yttrande instämt i vad riksförsäkringsverket sammanfattningsvis anfört, medan *Landsorganisationen* å sin sida hävdar, att såväl bestämmelserna i mom. 1 som mom. 2 i artikel 11 av konventionen vid Internationella arbetskonferensens behandling tillkom enbart för att ge länder, som hade sjukförsäkrings- och återbetalnings-system liknande det svenska, möjlighet att ratificera konventionen. Enligt *Landsorganisationen* är därför riksförsäkringsverkets farhågor beträffande ratifikationshinder helt ogrundade. Med hänsyn härtill anser organisationen att Sverige bör ratificera konventionen. *TCO* har inte anfört några synpunkter på frågan om en svensk ratifikation.

Slutligen har *ILO-kommittén* för egen del avgett yttrande i ärendet samt därvid anfört följande.

Artikel 10 torde förutsätta antingen att där angiven sjukvård m. m. lämnas som en för den yrkesskadade kostnadsfri naturaprestation eller att full ersättning lämnas för kostnader som denne haft för ändamålet. Undantag härifrån kan medges enligt artikel 11 mom. 1 eller 2. Bestämmelsen i mom. 1 får anses vara särskilt avsedd bl. a. för länder som har ett allmänt hälso- och sjukvårdssystem. Denna bestämmelse synes öppna möjlighet för Sverige att ratificera konventionen trots att samordningen med den allmänna sjukförsäkringen medför att full ersättning inte utgår i vissa avseenden. Artikel 11 mom. 1 innebär, att varje medlem som tillhandahåller sjukvård och därmed sammanhängande förmåner genom ett allmänt hälso- och sjukvårdssystem — eller genom ett sjukvårdssystem för anställda — i sin lagstiftning får föreskriva att sådan vård skall meddelas personer som drabbats av yrkesskada på samma villkor som gäller för andra därtill berättigade personer, allt under förutsättning att reglerna i ämnet är utformade på sådant sätt att vederbörande inte blir försatt i en nödsituation. Detta stadgande bör enligt kommitténs mening ges den tolkningen att därigenom skapas utrymme för att den yrkesskadade — på det sätt som det svenska systemet förutsätter — svarar för en del av läkarvårds- och läkemedelskostnaderna under den s. k. samordningstiden, eftersom samma villkor därvid gäller för honom som för andra. Vid sådant förhållande torde anledning saknas att gå in på tolkning av bestämmelsen i artikel 11 mom. 2.

Med hänsyn till vad sålunda anförts och med åberopande i övrigt av vad riksförsäkringsverket anfört i sitt yttrande tillstyrker kommittén att Sverige ratificerar konvention nr 121 angående förmåner vid yrkesskada.

I fråga om rekommendationen föreslår kommittén, att den — i de delar den inte redan tillgodosetts i svensk lagstiftning — beaktas i det fortsatta lagstiftningsarbetet på socialförsäkringens område, om och i den mån så befinns möjligt och lämpligt.

Departementschefen

Det är i år 50 år sedan Internationella arbetsorganisationen (ILO) bildades. De ledande socialpolitiska grundsatserna för organisationen återfinns i del XIII (Arbete) av fredsfördraget i Versailles den 28 juni 1919. Med anledning av organisationens 50-årsjubileum anser jag det motiverat att med några ord beröra vad ILO utträttat under det gångna halvseklet och dess planer för framtiden, innan jag tar ställning till de nu aktuella instrumenten om arrendatorer m. fl. arbetstagargrupper och om förmåner vid yrkesskada.

Social rättvisa är en förutsättning för varaktig fred. Denna i dag så aktuella grundtanke vägledde de statsmän som för 50 år sedan gjorde ILO:s stadga till en del av 1919 års fredsfördrag. Inledningen till stadgan, sådan den formulerades i fördraget i Versailles, slår fast att sådana »arbetsförhållanden äro rådande, som för ett stort antal människor innebära orättvisa, armod och umbäranden, varav ett missnöje alstras som hotar freden och samförståndet i världen». Det är en beskrivning som tyvärr är aktuell än i dag på många håll.

Vid den första internationella arbetskonferensen i Washington 1919 antog regerings-, arbetsgivar- och arbetardelegater från 41 nationer sex konventioner som var avsedda att bidra till lösningen av den tidens mest aktuella problem. Dessa konventioner innehöll bl. a. regler om 48-timmars arbetsvecka, avgiftsfri arbetsförmedling, moderskapsledighet och moderskapspenning samt förbud mot nattarbete för kvinnor och ungdomar och mot barnarbete inom industrin.

Sedan dess har alltså 50 år förflutit. Antalet medlemsstater inom ILO har ökat från de ursprungliga 45 till 118. De nu sammanlagt 260 internationella instrument om arbetsförhållanden, 128 konventioner och 132 rekommendationer, som organisationen antagit under årens lopp skapar en internationell arbetsrätt.

ILO har ett särpräglat system för att övervaka att konventionerna verkligen tillämpas. I det sammanhanget — liksom när konventionerna utarbetas — är det av stor betydelse att ILO är en trepartsorganisation. Representanter för arbetstagare och arbetsgivare tar del i organisationens arbete och hjälper till att övervaka att regeringarna uppfyller sina konventionsenliga förpliktelser. Detta förekommer inte i andra FN-organ. ILO kan också gå längre i sin övervakning än exempelvis FN. Om en stat förefaller att bryta mot sina förpliktelser har ILO rätt att sända en undersökningskommission till staten i fråga för att på platsen ta reda på alla fakta. Det har man gjort för att utröna förekomsten av tvångsarbete i Liberia och i Portugals afrikanska kolonier. Frågan har tagits upp om att sända en liknande undersökningskommission till Grekland för att utreda hur det förhåller sig med fackföreningsfriheten där.

Tyngdpunkten i ILO:s arbete förskjuts emellertid alltmer mot den tekniska biståndsverksamheten. Det största problemet i världen på arbetslivets område är arbetslöshet och undersysselsättning. ILO har beräknat att den arbetsföra befolkningen i Asien kommer att öka med 275 miljoner människor under perioden 1960—1980. Under samma period beräknas antalet nya arbetstillfällen öka med endast 142 miljoner. Detta innebär att det redan mycket höga antalet arbetslösa ökar med i genomsnitt 6,7 miljoner människor varje år bara i nämnda del av världen — om inte något kan göras som bryter denna utveckling.

För ILO är detta den stora utmaningen. ILO har därför beslutat att i år starta ett världsomfattande sysselsättningsprogram, det s. k. World Employment Programme. Det inledande skedet i detta program skall bestå i att ILO i samråd med medlemsstaterna räknar fram behov och anger målsättningar för det antal nya arbetstillfällen i olika branscher och det antal yrkesutbildningsplatser som behövs och som realistiskt sett kan skapas i ett land eller i en grupp av länder. Programmet skall också ange hur dessa målsättningar kan uppnås. I programmets andra skede, som består i att söka uppnå dessa målsättningar, faller givetvis huvudansvaret på resp. lands regering, men det är meningen att både ILO och multilaterala och bilaterala biståndsprogram skall medverka. Detta program väntas bli ILO:s främsta bidrag till FN:s nästa utvecklingsårtionde. Sverige har erbjudit sig att bidra till programmets förverkligande genom att bestrida de kostnader som är förenade med anställning av två arbetsmarknadsexperter inom ILO.

Som jag i inledningen anmärkt inträdde Sverige som medlem av ILO i mars 1920 och har sedan dess varit representerat vid samtliga arbetskonferenser. Sverige har ratificerat 47 av ILO:s konventioner. Vidare deltar Sverige i ILO:s tekniska biståndsverksamhet genom att ställa experter till förfogande och genom att ta emot ILO-stipendiater. För kontakterna med ILO finns under socialdepartementet en särskild ILO-kommitté. I den ingår företrädare för regeringen, LO, TCO och SAF. I ILO:s styrelse är Sverige f. n. representerat såväl på regeringssidan som i arbetsgivargruppen.

Jag övergår härnäst till att behandla *dels* den vid Internationella arbetskonferensens femtioandra sammanträde, år 1968, antagna rekommendationen nr 132, *dels ock* den vid arbetskonferensens fyrtioåttonde sammanträde, år 1964, antagna konventionen (nr 121) angående förmåner vid yrkeskada samt rekommendation (nr 121) i samma ämne.

Vad först beträffar *rekommendationen (nr 132) om förbättring av levnads- och arbetsförhållanden för arrendatorer, natura-arrendatorer och liknande arbetstagargrupper inom jordbruket* finner jag i likhet med i ärendet hörda myndigheter och organisationer att rekommendationen saknar praktisk betydelse för Sveriges del. Jag ansluter mig därför till ILO-kommitténs förslag att rekommendationen inte bör föranleda någon åtgärd från svensk sida.

Konventionen (nr 121) angående förmåner vid yrkesskada utgör ett led i ILO:s arbete på att få fram nya konventioner på socialförsäkringens område i stället för de äldre konventioner som härrör från mellankrigstiden och som framstår som föråldrade med hänsyn till den utveckling som ägt rum efter andra världskriget. En början gjordes år 1952 genom konventionen (nr 102) angående minimistandard för social trygghet, vilken omfattar samtliga grenar inom socialförsäkringen.

Ställningstagandet till konventionen angående förmåner vid yrkesskada har, såsom inledningsvis anförts, fördröjts för svenskt vidkommande i avvaktan på en revidering av yrkesskadeförsäkringslagstiftningen. Under tiden har inom ILO ett nytt steg tagits på vägen mot en modernisering av socialförsäkringskonventionerna. Det gäller konventionen (nr 128) om invaliditets-, ålders- och efterlevandeförmåner, som ratificerats av Sverige i enlighet med statsmakternas beslut vid 1968 års riksdag (prop. 1968: 39, 2LU 25, rskr 166).

I fråga om yrkesskadekonventionen delar jag ILO-kommitténs uppfattning att bestämmelserna i konventionens artikel 11 mom. 1 öppnar möjlighet för Sverige att ratificera konventionen trots att samordningen med den allmänna sjukförsäkringen medför att full ersättning inte utgår i vissa avseenden. Artikel 11 mom. 1 innebär, att varje medlem som tillhandahåller sjukvård och därmed sammanhängande förmåner genom ett allmänt hälso- och sjukvårdssystem — eller genom ett sjukvårdssystem för anställda — i sin lagstiftning får föreskriva att sådan vård skall meddelas personer som drabbats av yrkesskada på samma villkor som gäller för andra därtill berättigade personer, allt under förutsättning att reglerna i ämnet är utformade på sådant sätt att vederbörande inte blir försatt i en nödsituation. I likhet med ILO-kommittén anser jag att detta stadgande skapar utrymme för att den yrkesskadade — på det sätt som det svenska systemet förutsätter — svarar för en del av läkarvårds- och läkemedelskostnaderna under den s. k. samordningstiden.

Med hänsyn till vad sålunda anförts och med åberopande i övrigt av vad riksförsäkringsverket anført i sitt yttrande tillstyrker jag att Sverige ansluter sig till konvention nr 121 angående förmåner vid yrkesskada.

I fråga om *rekommendation (nr 121) i samma ämne* ansluter jag mig till kommitténs förslag att rekommendationen — i de delar den inte redan tillgodosetts i svensk lagstiftning — beaktas i det fortsatta lagstiftningsarbetet på socialförsäkringens område, om och i den mån så befinns möjligt och lämpligt.

Enligt artikel 28 mom. 2 av konvention nr 121 innebär en ratificering av denna, att 1934 års konvention (nr 42) om ersättning för yrkessjukdomar — på grund av en bestämmelse i sistnämnda konvention — automatiskt betraktas som uppsagd. Något motsvarande gäller inte för 1925 års konvention (nr 17) om ersättning för olycksfall i arbete. Denna bör sägas upp i anslutning till att Sverige ratificerar konventionen nr 121.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t genom proposition

dels föreslår riksdagen att godkänna att Sverige ansluter sig till konventionen (nr 121) angående förmåner vid yrkesskada,

dels ock anhåller om riksdagens yttrande över vad jag anført om den vid Internationella arbetskonferensens femtioandra sammanträde antagna rekommendationen (nr 132) samt om den vid konferensens fyrtioåttonde sammanträde antagna rekommendationen (nr 121).

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Gunnel Anderson

Bilaga 1

(Översättning)

Recommendation (No. 132) Concerning the Improvement of Conditions of Life and Work of Tenants, Sharecroppers and Similar Categories of Agricultural Workers

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Fifty-second Session on 5 June 1968, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to improvement of conditions of life and work of tenants, share-croppers and similar categories of agricultural workers, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Recommendation, and

Considering that these proposals constitute only one aspect of the problem of agrarian reform, and must be placed in that wider framework, and

Noting that the United Nations and the specialised agencies, in particular the International Labour Organisation and the Food and Agriculture Organisation of the United Nations, have been called upon in resolutions of the Economic and Social Council of the United Nations to devote greater attention to all aspects of land reform, and

Noting further that, for the success of action relating to the very varied aspects of agrarian reform, it is essential that close co-operation be maintained in their respective fields between the United Nations and the specialised agencies, and especially

Rekommendation (nr 132) om förbättring av levnads- och arbetsförhållanden för arrendatorer, naturaarrendatorer och liknande arbetstagargrupper inom jordbruket

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

vilken av styrelsen för Internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 5 juni 1968 till sitt femtioandra sammanträde,

som beslutat antaga vissa förslag om förbättring av levnads- och arbetsförhållanden för arrendatorer, natura-arrendatorer och liknande arbetstagargrupper inom jordbruket, vilken fråga utgör den fjärde punkten på sammanträdets dagordning,

samt beslutat att dessa förslag skall taga form av en rekommendation,

som anser att dessa förslag endast utgör en sida av frågan om en agrarreform och måste fogas in i detta vidare perspektiv som en sådan reform utgör,

som konstaterar att Förenta Nationerna och fackorganen, särskilt Internationella arbetsorganisationen och Förenta Nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation, i resolutioner från Förenta Nationernas ekonomiska och sociala råd har anmodats att ägna större uppmärksamhet åt alla aspekter av en jordreform,

som vidare konstaterar att om åtgärder avseende de mycket mångskiftande aspekterna på en agrarreform skall krönas med framgång det är nödvändigt att upprätthålla intimt samarbete mellan Förenta Nationerna och vederbörande fackorgan, särskilt Förenta Nationernas

the Food and Agriculture Organisation of the United Nations, whose major role regarding land reform has been recognised by the Economic and Social Council of the United Nations, and

Noting that the following standards have accordingly been framed in co-operation with the United Nations and the Food and Agriculture Organisation of the United Nations and that, with a view to avoiding duplication and to ensuring appropriate co-ordination, there will be continuing co-operation in promoting and securing the application of the standards, and

Noting in particular that any reports submitted by Members in pursuance of article 19 of the Constitution of the International Labour Organisation would be made available to the United Nations and the Food and Agriculture Organisation of the United Nations to enable them to take account of such reports in their own work regarding land reform and for any reports on progress of land reform requested by the Economic and Social Council of the United Nations,

adopts this twenty-fifth day of June of the year one thousand nine hundred and sixty-eight the following Recommendation, which may be cited as the Tenants and Share-croppers Recommendation, 1968:

I. Scope

1. (1) This Recommendation applies to agricultural workers —

(a) who pay a fixed rent in cash, in kind, in labour, or in a combination of these,

(b) who pay rent in kind consisting of an agreed share of the produce,

(c) who are remunerated by a

livsmedels- och jordbruksorganisation, vars betydande roll i fråga om jordreform vunnit erkännande av Förenta Nationernas ekonomiska och sociala råd,

som konstaterar att i enlighet härmed följande normer har utformats i samverkan med Förenta Nationerna och Förenta Nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation samt att i syfte att undvika dubbelarbete och för att garantera en ändamålsenlig samordning fortsatt samarbete kommer att äga rum för att främja och säkerställa tillämpning av normerna,

som särskilt konstaterar att varje rapport som medlemsstaterna har att avge enligt artikel 19 i Internationella arbetsorganisationens stadga skall göras tillgänglig för Förenta Nationerna och Förenta Nationernas livsmedels- och jordbruksorganisation för att dessa organisationer skall kunna beakta dessa rapporter i sitt eget arbete rörande jordreform och i sådana rapporter om uppnådda framsteg i fråga om jordreformer, som kan komma att påfordras av Förenta Nationernas ekonomiska och sociala råd,

antager denna den tjugofemte dagen i juni månad år nittonhundrasextioåtta följande rekommendation, som kan benämnas rekommendation om arrendatorer och naturaarrendatorer, 1968.

I. Tillämpningsområde

1.1) Denna rekommendation äger tillämpning på lantarbetare

a) som betalar ett fastställt arrende i kontanter, in natura, med arbete eller genom en kombination av dessa vederlagsformer,

b) som betalar arrende in natura bestående av en överenskommen andel av avkastningen,

c) som får ersättning genom del i

share of the produce, in so far as they are not covered by laws or regulations applicable to wage earners,

when they work the land themselves or with the help of their family, or when they engage outside help within limits prescribed by national laws or regulations.

(2) These workers are hereinafter referred to as "tenants, share-croppers and similar categories of agricultural workers".

2. This Recommendation does not apply to employment relationships in which work is remunerated by a fixed wage.

3. The provisions of this Recommendation which refer to "landowners" apply to any person with whom a worker covered thereby enters into a tenancy, share-cropping or similar arrangement, whether this person is the owner of the land, a representative of the owner of the land or any other person having the authority to enter into the contracts in question.

II. Objectives

4. It should be an objective of social and economic policy to promote a progressive and continuing increase in the well-being of tenants, share-croppers and similar categories of agricultural workers and to assure them the greatest possible degree of stability and security of work and livelihood, account being taken of the need to follow good farming techniques and to make efficient use of natural and economic resources, and regard being had to the financial capacity of the country concerned.

5. Members should, without prejudice to the essential rights of landowners, take appropriate measures so that tenants, share-croppers

avkastningen, i den mån de inte omfattas av lagar eller förordningar som gäller löntagare,

när de brukar jorden själva eller med hjälp av sin familj eller när de anställer främmande hjälp inom de gränser som föreskrivs av den nationella lagstiftningen.

2) Dessa arbetare kallas i fortsättningen »arrendatorer, natura-arrendatorer och liknande arbetstagargrupper inom jordbruket».

2. Denna rekommendation äger inte tillämpning på ett anställningsförhållande, i vilket ersättning för utfört arbete utgår med fastställd lön.

3. De bestämmelser i denna rekommendation som hänför sig till »jordägare» är tillämpliga på varje person, med vilken en av rekommendationen omfattad arbetare ingår arrendeavtal, avtal om natura-arrende eller liknande överenskommelse, oavsett om denna person är ägare till jorden, representant för jordägaren eller annan person som har fullmakt att ingå ifrågavarande avtal.

II. Mål

4. Ett av målen för den sociala och ekonomiska politiken bör vara att främja en progressiv och fortlöpande höjning av arrendatorers, natura-arrendatorers och liknande arbetstagargruppers inom jordbruket välfärd och att tillförsäkra dem högsta möjliga grad av jämnhet och trygghet i arbete och uppehälle under samtidigt hänsynstagande till vikten av att rationella brukningsmetoder tillämpas och att naturresurser och ekonomiska resurser effektivt utnyttjas samt med beaktande av ifrågavarande lands ekonomiska bärkraft.

5. Medlemsstaterna bör, utan att tråda jordägarnas fundamentala rättigheter för nära vidtagna lämpliga åtgärder i syfte att arrendatorer, na-

and similar categories of agricultural workers may themselves have the main responsibility for managing their holding; they should give them necessary assistance to that end while ensuring that the resources are used to the greatest advantage and are properly maintained.

6. In conformity with the general principle that agricultural workers of all categories should have access to land, measures should be taken, where appropriate to economic and social development, to facilitate the access of tenants, share-croppers and similar categories of agricultural workers to land.

7. The establishment and development, on a voluntary basis, of organisations representing the interests of tenants, share-croppers and similar categories of agricultural workers and of organisations representing the interests of landowners should be encouraged and every facility provided to that end.

8. It should be recognised that all the measures provided for in this Recommendation with a view to attaining the objectives set out in Paragraphs 4 to 7 would be more effective if they were integrated in a comprehensive national agrarian reform plan.

III. Methods of Implementation

9. Where the foregoing objectives of policy, and in particular those set forth in Paragraph 4, cannot be adequately attained on the basis of existing tenancy or labour legislation, such legislation should be amended or special laws or regulations should be adopted, after consultation with the organisations concerned or, where they do not exist, with representatives of those concerned.

10. Steps should be taken and procedures appropriate to national con-

tura-arrendatorer och liknande arbetstagargrupper inom jordbruket själva får huvudansvaret för skötseln av sin brukningsenhet; de bör för detta ändamål ge dem erforderlig hjälp och samtidigt tillse, att resurserna utnyttjas så fördelaktigt som möjligt och vederbörligen underhålles.

6. I enlighet med den allmänna principen, att alla arbetstagargrupper inom jordbruket bör ha tillgång till jord bör, där så är lämpligt med hänsyn till den ekonomiska och sociala utvecklingen, åtgärder vidtas för att underlätta för arrendatorer, natura-arrendatorer och liknande arbetstagargrupper inom jordbruket att få tillgång till jord.

7. Grundande och utveckling på frivillig väg av organisationer som representerar arrendatorers, natura-arrendatorers och liknande arbetstagargruppers inom jordbruket intressen och av organisationer som representerar jordägarnas intressen bör stimuleras och alla slags lättnader i detta syfte beredas.

8. Det bör fastslås, att alla i denna rekommendation föreslagna åtgärder i syfte att uppnå de mål som anges i punkterna 4—7, skulle bli effektivare om de integrerades i en landsomfattande agrarreform.

III. Metoder för genomförandet

9. Där de förutnämnda jordpolitiska målen, särskilt de i punkt 4 angivna, inte i erforderlig utsträckning kan uppnås på basis av rådande arrende- eller arbetslagsstiftning, bör sådan lagstiftning ändras eller särskilda lagar eller förordningar antagas efter samråd med vederbörande organisationer eller, där sådana inte existerar, med representanter för berörda parter.

10. Åtgärder bör vidtagas och efter landets förhållanden anpassade

ditions established with a view to—

(a) ensuring that rent is at a level which—

(i) permits a standard of living for the occupant which is compatible with human dignity;

(ii) gives each of the parties concerned a just and equitable return;

(iii) promotes progressive husbandry;

(b) determining the minimum share of the produce to which the persons referred to in Paragraph 1, subparagraph (1) (c), are entitled;

(c) making rent adjustments in certain circumstances such as substantial changes in yield, prices and value of land;

(d) postponing the payment of rent and, where circumstances so require, reducing it in case of crop failure or other disasters affecting the holding, due to natural causes which the tenant, share-cropper or agricultural worker in a similar category could not foresee or control.

11. Appropriate provision should be made for the protection of tenants, share-croppers and similar categories of agricultural workers against the imposition on them by landowners of the obligation to perform personal services in any form, paid or unpaid, and any attempts at such imposition should be subject to an appropriate penalty determined by the competent authority.

12. There should be appropriate machinery suited to national conditions for—

(a) the enforcement of laws, regulations, contracts and customary arrangements which promote the wellbeing, encourage the spirit of initiative and ensure the protection of tenants, share-croppers and simi-

procedurer fastställas i syfte

a) att garantera att arrendet ligger på en nivå,

i) som tillåter brukaren att upprätthålla en levnadsstandard som är förenlig med mänsklig värdighet;

ii) som ger var och en av de berörda parterna en rättvis och skälig avkastning;

iii) som främjar rationell brukning;

b) att bestämma den minimiandel av avkastningen, vartill de i punkt 1, mom. 1) c) avsedda personerna är berättigade;

c) att justera arrendet under vissa förhållanden, såsom väsentliga förändringar i avkastning, priser och markvärden;

d) att uppskjuta betalningen av och, där omständigheterna så påfordrar, nedsätta arrendet i fall av skördeskada eller annan olyckshändelse som drabbar brukningsenheten och som beror på naturförhållanden, vilka vederbörande arrendatorer, naturarrendatorer eller arbetstagare i en liknande grupp inom jordbruket inte kunnat förutse eller förhindra.

11. Lämpliga åtgärder bör vidtagas för att skydda arrendatorer, naturarrendatorer och liknande arbetstagargrupper inom jordbruket mot att jordägarna ålägger dem förpliktelse att utföra personliga tjänster i någon form, med eller utan betalning, och varje försök till sådant åläggande bör leda till lämpliga påföljder, som fastställs av vederbörande myndighet.

12. Lämpliga, efter landets förhållanden anpassade metoder bör finnas

a) för att säkerställa tillämpningen av lagar, förordningar, avtal, eller på sedvänja grundade uppgörelser, som främjar arrendatorers, naturarrendatorers och liknande arbetstagargruppers inom jordbruket

lar categories of agricultural workers;

(b) the speedy settlement, with minimum expense, of disputes between landowners, on the one hand, and tenants, share-croppers and similar categories of agricultural workers, on the other.

13. Organisations representing the interests of tenants, share-croppers and similar categories of agricultural workers and organisations representing the interests of landowners or, where they do not exist, representatives of those concerned should be associated with the working of the procedures and machinery referred to in Paragraphs 10 and 12 and with the consideration of contracts referred to in Paragraph 14, subparagraph (1) (a), and Paragraph 15.

14. (1) Contracts governing the relationship between landowners, on the one hand, and tenants, share-croppers and similar categories of agricultural workers, on the other—

(a) should preferably be in writing or should conform to a model contract established by the competent authority;

(b) should be agreed to in a prescribed manner and, in order to ensure that the tenant, share-cropper or agricultural worker in a similar category has fully understood the terms of the contract, under conditions which ensure adequate supervision by the competent authority;

(c) should be of such duration, with such provision for automatic renewal, as to provide security of tenure and to encourage good agricultural practices.

(2) The requirement by the landowner of any special fees or gifts, or of any other contribution, for the granting or the renewal of the contract should be prohibited and any

välfärd, stimulerar deras initiativkraft och garanterar dem skydd;

b) för snabbt biläggande av tvister till lägsta möjliga kostnad mellan å ena sidan jordägare och å andra sidan arrendatorer, natura-arrendatorer och liknande arbetstagargrupper inom jordbruket.

13. Organisationer som företräder arrendatorers, natura-arrendatorers och liknande arbetstagargruppers inom jordbruket intressen samt organisationer som företräder jordägarnas intressen eller, där sådana organisationer inte finns, representanter för berörda parter, bör knytas till verkställandet av de procedurer och metoder som avses i punkterna 10 och 12 samt till granskningen av de kontrakt som avses i punkt 14, mom. 1 a) samt punkt 15.

14. 1) Avtal som reglerar förhållandet mellan å ena sidan jordägare och å andra sidan arrendatorer, natura-arrendatorer och liknande arbetstagargrupper inom jordbruket bör

a) helst vara skriftliga eller överensstämma med ett standardavtal som fastställts av vederbörande myndighet;

b) ingås på föreskrivet sätt och, för att säkerställa att arrendatorn, natura-arrendatorn eller en arbetstagar i en liknande grupp inom jordbruket till fullo har förstått avtalsvillkoren, under förhållanden som tillförsäkrar vederbörande myndighet erforderlig tillsyn;

c) äga sådan giltighetstid och innehålla sådana bestämmelser om automatisk förlängning att trygg besittning och goda brukningsmetoder främjas.

2) Det bör vara förbjudet för jordägaren att ställa krav på särskilda avgifter eller gåvor eller annat bidrag för att teckna eller förlänga avtal och varje försök till sådant krav

attempt at such requirement should be subject to an appropriate penalty determined by the competent authority.

15. (1) Every contract should contain all such particulars as may be necessary in conjunction with relevant laws or regulations to define the rights and obligations of the parties.

(2) The particulars to be contained in the contract should in all cases include the following:

(a) the names of the contracting parties and any other particulars necessary for their identification;

(b) the description of the holding together with an inventory;

(c) the rent to be paid for the holding or the remuneration due for the labour of the occupant and the form of payment in either case.

(3) The particulars to be contained in the contract should also include the following, to the extent that they are not sufficiently provided for in national laws or regulations:

(a) the duration of the contract and the method of calculating this duration;

(b) provisions concerning the renewal and the termination of the contract and, as appropriate, the assignment of the contract, and sub-contracts;

(c) determination of the types of repairs for which each of the parties concerned would be responsible;

(d) the respective rights and obligations of the parties concerning the costs of production and the produce of the holding and its disposal;

(e) the right to compensation for improvements made by the occupant during the currency of the contract, as envisaged in Paragraph 17;

bör leda till påföljder, som fastställs av vederbörande myndighet.

15. 1) Varje avtal bör innehålla alla sådana uppgifter som tillsammans med lagstiftning i ärendet kan vara erforderliga för att fastställa parternas rättigheter och skyldigheter.

2) Följande uppgifter bör under alla omständigheter tas in i avtalet:

a) de avtalsslutande parternas namn och alla ytterligare uppgifter som erfordras för deras identifiering;

b) beskrivning av brukningsenheten tillsammans med en inventarieförteckning;

c) det arrende som skall betalas för brukningsenheten eller den ersättning som skall utgå för brukarens arbete samt i båda fallen formen för betalningen.

3) Avtalet bör därutöver innehålla följande uppgifter, i den mån dessa inte är tillfredsställande reglerade i den nationella lagstiftningen:

a) avtalets giltighetstid och sättet att beräkna denna tid;

b) bestämmelser om avtalets förlängning och upphörande samt, där så är lämpligt, om överlåtelse av avtalet och om underkontrakt;

c) de slag av underhåll som var och en av de berörda parterna är ansvarig för;

d) vardera partens rättigheter och skyldigheter i fråga om produktionskostnaderna och om brukningsenhetens avkastning samt avkastningens användning;

e) rätten till ersättning för förbättringar utförda av brukaren under avtalets giltighetstid, i sådana fall som avses i punkt 17;

(f) the right to compensation for disturbance in the case of termination of the contract by the landowner before its expiry, as envisaged in Paragraph 16, subparagraph 4;

(g) the respective rights and obligations of the parties concerning damage to buildings and equipment;

(h) procedures for settlement of disputes;

(i) provision concerning the case of the death of the occupant;

(j) provision to protect the respective rights of the parties relating to minerals, water and other resources connected with the holding.

(4) Where appropriate, contracts should also contain the following particulars:

(a) the methods of husbandry to be used to ensure the proper maintenance of the holding and its resources;

(b) the facilities to be provided by the landowner, such as housing and other amenities;

(c) the insurance to be carried against agricultural and other risks, and responsibility for the cost of such insurance.

16. (1) The right of the landowner to terminate the contract before its expiry, after giving due notice, should be limited to cases prescribed by laws or regulations, such as bad husbandry on the part of the occupant or resumption of the occupancy of the holding for justifiable purposes determined by the competent authority.

(2) Where a contract is so terminated, tenants, share-croppers and similar categories of agricultural workers should be given sufficient time to gather in their crops or be adequately compensated therefor, at their option.

(3) Tenants, share-croppers and similar categories of agricultural

f) rätten till ersättning för in-trång, i sådana fall som avses i punkt 16, mom. 4, i händelse jord-ägaren före avtalets utgång uppsä-ger detta;

g) vardera partens rättigheter och skyldigheter i fråga om skador på byggnader och utrustning;

h) sättet för biläggande av tvister;

i) bestämmelser avsedda att till-lämpas vid brukarens död;

j) bestämmelser för att skydda vardera partens rättigheter i fråga om mineraler, vatten och andra tillgångar som hör samman med bruksenhetsheten.

4) Där så är lämpligt bör avta-let även innehålla uppgifter om

a) de bruksmetoder som skall tillämpas för att garantera att bruksenhetsheten och dess resurser vederbörligen underhålles;

b) de anläggningar som jordäga-ren skall tillhandahålla, såsom bo-städer och andra bekvämligheter;

c) den försäkring som skall ta-gas mot risker i samband med jor-dens brukande ävensom mot andra risker och ansvaret för kostnaden för sådan försäkring.

16. 1) Jordägarens rätt att efter vederbörlig uppsägning häva avtalet innan det utlöper bör begränsas till de fall som regleras i lagar eller för-ordningar, t. ex. vanhävd från bru-karens sida eller ägarens återtagan-de av besittningen av bruksen-hetsheten för ändamål som vederböran-de myndighet bedömer såsom berättigat.

2) Har ett avtal hävts på sådant sätt, bör arrendatorer, natura-arren-datorer och liknande arbetstagar-grupper inom jordbruket få tillräck-lig tid på sig för att efter eget val bär-ga sin skörd eller få tillfredsställan-de kompensation därför.

3) Arrendatorer, natura-arren-datorer och liknande arbetstagar-

workers should be given notice in writing, sufficiently in advance, in the case of sale by the landowner; where they have satisfactorily cultivated the holding which they occupy for a prescribed number of years, they should have the right of pre-emption over that holding.

(4) Tenants, share-croppers and similar categories of agricultural workers should be entitled to compensation for disturbance in the case of termination of the contract by the landowner before its expiry for reasons other than failure to meet agreed commitments.

17. Tenants, share-croppers and similar categories of agricultural workers should have the right to make such improvements as may be necessary on the holding which they occupy, and should, if they obtain the prior approval of the landowner or of the competent authority to make such improvements, or in cases where these are authorised by law, be entitled to compensation for the unexhausted added value of such improvements on giving up the holding.

18. Where it is customary or necessary for the tenants, share-croppers and similar categories of agricultural workers to live on the holding, landowners should be encouraged to provide them with adequate housing conforming to standards compatible with human dignity with respect to such matters as protection against natural elements, provision of drinking-water, sanitary installations and separate accommodation for animals. The competent authority should take such measures as may be appropriate and practicable to assist the landowners in this responsibility.

19. Where appropriate, and in so far as this is not inherent in the nature of the contractual arrangement, tenants, share-croppers and similar

grupper inom jordbruket bör i händelse jordägaren säljer brukningsenheten få skriftligt meddelande där om i god tid före försäljningen; om de på tillfredsställande sätt brukat den brukningsenhet de innehar under ett föreskrivet antal år bör de ha förköpsrätt till den.

4) Arrendatorer, natura-arrendatorer och liknande arbetstagargrupper inom jordbruket bör vara berättigade till ersättning för intrång i händelse jordägaren före avtalets utgång uppsäger detta av annat skäl än underlåtenhet att uppfylla överenskomna åtaganden.

17. Arrendatorer, natura-arrendatorer och liknande arbetstagargrupper inom jordbruket bör ha rätt att göra eventuellt erforderliga förbättringar på den brukningsenhet de innehar och bör, om de av jordägaren eller av vederbörande myndighet i förväg erhållit tillstånd till sådana förbättringar eller om dessa är medgivna i lag, vid avflyttning från brukningsenheten vara berättigade till ersättning för det outnyttjade tilläggsvärdet av sådana förbättringar.

18. Där det är brukligt eller nödvändigt att arrendatorer, natura-arrendatorer och liknande arbetstagargrupper inom jordbruket bor på brukningsenheten, bör jordägarna uppmuntras att förse dem med en tillfredsställande bostad, som uppfyller en människovärdig standard med avseende på t.ex. skydd mot naturelementen, tillgång till dricksvatten, sanitära anordningar och separata utrymmen för djur. Vederbörande myndighet bör vidtaga sådana åtgärder som kan vara ändamålsenliga och praktiskt genomförbara för att bistå jordägarna i deras åligganden i detta hänseende.

19. I den mån detta inte redan följer av avtalets natur bör arrendatorer, natura-arrendatorer och liknande arbetstagargrupper inom

categories of agricultural workers should be authorised to use some land for producing food for themselves and their families.

20. Appropriate steps should be taken within the framework of systems of public registration properly to record the rights of tenants, share-croppers and similar categories of agricultural workers, free of charge, and to maintain relevant entries up to date.

IV. Complementary Measures

21. Where appropriate, the competent authorities, in collaboration in so far as possible with the organisations concerned, should encourage, and give instruction in, the organisation by tenants, share-croppers and similar categories of agricultural workers of co-operative institutions, such as production co-operatives, co-operatives for the processing of agricultural produce, credit co-operatives, marketing co-operatives and purchasing co-operatives, and the strengthening of such institutions where they already exist.

22. (1) Measures should be taken in the light of available national resources and conditions prevailing in the country to make adequate low-cost credit in cash and kind available to tenants, share-croppers and similar categories of agricultural workers so as, in particular, to—

- (a) contribute to raising levels of production and consumption;
- (b) promote access to land;
- (c) increase the effectiveness of agrarian reform and of land settlement projects.

(2) So far as practicable, the provision of such credit should be associated with approved and super-

jordbruket, när omständigheterna så medger, tillåtas utnyttja ett stycke jord för produktion av livsmedel för sin och sin familjs räkning.

20. Inom ramen för offentliga registreringsystem bör lämpliga åtgärder vidtagas så att arrendatorers, natura-arrendatorers och liknande arbetstagargruppers inom jordbruket rättigheter blir vederbörligen registrerade och anteckningar i samband därmed hålls aktuella.

IV. Kompletterande åtgärder

21. Där så är lämpligt bör vederbörande myndigheter, så långt möjligt i samarbete med berörda organisationer, stimulera och på lämpligt sätt handleda arrendatorer, natura-arrendatorer och liknande arbetstagargrupper inom jordbruket vid bildandet av kooperativa företag, såsom producentkooperativa föreningar, kooperativa föreningar för framställning och förädling av jordbruksprodukter, kooperativa kreditföreningar, kooperativa föreningar för marknadsföring och kooperativa inköpsföreningar samt aktivt stödja sådana redan existerande institutioner.

22. 1) Med beaktande av tillgängliga resurser och rådande förhållanden inom landet bör åtgärder vidtagas för att tillräckliga krediter med låg ränta, kontant eller in natura, ställs till förfogande för arrendatorer, natura-arrendatorer och liknande arbetstagargrupper inom jordbruket, särskilt i syfte att

- a) bidra till att höja produktions- och konsumtionsnivån;
- b) främja tillgången på jord;
- c) öka effektiviteten i agrarreform och nyodlingsprojekt.

2) Så långt möjligt bör beviljandet av sådan kredit förenas med godkända och övervakade projekt

vised farm development and management schemes.

(3) Special consideration should be given in the light of national conditions to systems of—

(a) low-cost co-operative credit;

(b) supervised credit;

(c) low-cost bank credit;

(d) interest-free government loans.

(4) Tenants, share-croppers and similar categories of agricultural workers should not be required to obtain the authorisation of land-owners to obtain credit to be used for improving their holding.

23. (1) The competent authorities and bodies should take appropriate measures to ensure that general education as well as programmes of agricultural education and vocational training in agriculture are effectively available to tenants, share-croppers and similar categories of agricultural workers and their dependants.

(2) Where such persons are covered by agrarian reform or land settlement projects, special programmes of education and training should be developed to enable them to benefit fully therefrom.

(3) Representatives of agricultural organisations concerned should be associated with the work of governmental bodies responsible for the application of the provisions of this Paragraph.

24. Particular attention should be paid by the competent authorities to integrated programmes for rural employment promotion so as to—

(a) give tenants, share-croppers and similar categories of agricultural workers, as well as their families, every opportunity of making fuller use of their capacity for work;

(b) provide permanent non-agri-

för utveckling och drift av jordbruk.

3) Särskild uppmärksamhet bör med beaktande av landets förhållanden ägnas åt system avseende

a) kooperativ kredit med låg ränta;

b) övervakad kredit;

c) bankkredit med låg ränta;

d) räntefria statliga lån.

4) Arrendatorer, natura-arrendatorer och liknande arbetstagargrupper inom jordbruket bör inte vara tvungna att inhämta jordägarnas tillstånd för att skaffa kredit för förbättring av brukningsenheterna.

23. 1) Vederbörande myndigheter och organ bör vidtaga lämpliga åtgärder för att garantera, att den allmänna undervisningen ävensom program för undervisning och yrkesutbildning i jordbruk på ett effektivt sätt står till förfogande för arrendatorer, natura-arrendatorer och liknande arbetstagargrupper inom jordbruket och för deras familjer.

2) Där sådana personer omfattas av agrarreformer eller nyodlingsprojekt bör särskilda undervisnings- och utbildningsprogram utvecklas för att sätta dem i stånd att till fullo utnyttja sådana reformer eller projekt.

3) Representanter för berörda jordbruksorganisationer bör knytas till det arbete som utförs av de för tillämpningen av bestämmelserna i denna punkt ansvariga statliga organen.

24. Vederbörande myndigheter bör ägna särskild uppmärksamhet åt integrerade program för främjande av sysselsättningen på landsbygden för att

a) ge arrendatorer, natura-arrendatorer och liknande arbetstagargrupper inom jordbruket liksom deras familjer möjlighet att bättre utnyttja sin arbetskapacitet;

b) bereda dem som är ur stånd

cultural employment for those unable to obtain employment in agriculture.

25. The competent authorities should ensure that tenants, sharecroppers and similar categories of agricultural workers—

(a) are covered in so far as practicable by appropriate and adequate social security schemes; and

(b) benefit from programmes for rural development concerned with matters such as education, public health, housing and social services, including cultural and recreational activities, and, in particular, from the extension of community development programmes to them.

26. (1) Tenants, sharecroppers and similar categories of agricultural workers should be protected as far as possible and practicable against risks of loss in income resulting from natural calamities such as drought, floods, hail, fire and animal and plant diseases.

(2) Where appropriate and practicable, the competent authorities, after taking into account the situation in the country, should introduce or encourage insurance schemes to cover these workers against such risks and play a prominent role in financing them.

att erhålla sysselsättning i jordbruket stadigvarande sysselsättning utanför nämnda näringsgren.

25. Vederbörande myndigheter bör tillse att arrendatorer, natura-arrendatorer och liknande arbetstagargrupper inom jordbruket

a) så långt möjligt omfattas av tillfredsställande program för social trygghet; och

b) drar nytta av program för landsbygdens utveckling, omfattande bl. a. undervisning, hälsovård, bostadsförsörjning och socialvård däri inbegripet kultur- och fritidsverksamhet, och framförallt av att program för samhällsutveckling utvidgas till att omfatta dem.

26. 1) Arrendatorer, natura-arrendatorer och liknande arbetstagargrupper inom jordbruket bör så långt möjligt skyddas mot riskerna av inkomstbortfall till följd av naturkatastrofer såsom torka, översvämning, hagel, brand samt djur- och växtsjukdomar.

2) Där så är möjligt bör vederbörande myndigheter med beaktande av förhållandena i landet införa eller verka för speciella försäkrings-system avsedda att skydda dessa arbetstagare mot sådana risker samt i väsentlig mån bidra till finansieringen av sådana system.

Bilaga 2

(Översättning)

Convention (No. 121) concerning
Benefits in the Case of Employment
Injury

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Forty-eighth Session on 17 June 1964, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to benefits in the case of industrial accidents and occupational diseases, which is the fifth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts this eighth day of July of the year one thousand nine hundred and sixty-four the following Convention, which may be cited as the Employment Injury Benefits Convention, 1964:

Article 1

In this Convention—

(a) the term "legislation" includes any social security rules as well as laws and regulations;

(b) the term "prescribed" means determined by or in virtue of national legislation;

(c) the term "industrial undertaking" includes all undertakings in the following branches of economic activity: mining and quarrying; manufacturing; construction; electricity, gas, water and sanitary ser-

Konvention (nr 121) om förmåner vid
yrkesskada

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

vilken av styrelsen för Internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 17 juni 1964 till sitt fyrtioåttonde sammanträde,

och beslutat antaga vissa förslag om förmåner vid yrkesskada, vilken fråga utgör den femte punkten på sammanträdets dagordning,

samt beslutat, att dessa förslag skall taga form av en internationell konvention,

antager denna den åttonde dagen i juli månad år nittonhundrasextiofyra följande konvention, som kan benämnas konvention om förmåner vid yrkesskada, 1964.

Artikel 1

I denna konvention

a) innefattar uttrycket »lagstiftning» lagar och förordningar ävensom i administrativ ordning meddelade föreskrifter om social trygghet;

b) avses med uttrycket »föreskrivet» bestämt genom eller med stöd av nationell lagstiftning;

c) innefattar uttrycket »industri-företag» varje företag som har anknytning till någon av följande ekonomiska verksamhetsgrenar: gruvdrift, varuproduktion, byggnads- och anläggningsarbete, el-, gas-, vatten

VICES; and transport, storage and communication;

(d) the term "dependent" refers to a state of dependency which is presumed to exist in prescribed cases;

(e) the term "dependent child" covers—

(i) a child under school-leaving age or under 15 years of age, whichever is the higher, and

(ii) a child under a prescribed age higher than that specified in subclause (i) and who is an apprentice or student or has a chronic illness or infirmity disabling him for any gainful activity, on conditions laid down by national legislation: Provided that this requirement shall be deemed to be met where national legislation defines the term so as to cover any child under an age appreciably higher than that specified in subclause (i).

Article 2

1. A Member whose economic and medical facilities are insufficiently developed may avail itself by a declaration accompanying its ratification of the temporary exceptions provided for in the following Articles: Article 5, Article 9, paragraph 3, clause (b), Article 12, Article 15, paragraph 2, and Article 18, paragraph 3. Any such declaration shall state the reason for such exceptions.

2. Each Member which has made a declaration under paragraph 1 of this Article shall include in its report upon the application of this Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation a statement in respect of each exception of which it avails itself—

(a) that its reason for doing so subsists; or

och sanitär försörjning samt transporter, lagerföring och samfärdsel;

d) anknyter uttrycket »beroende» till det försörjningsbehov som förutsätts föreligga i föreskrivna fall;

e) betecknar uttrycket »beroende barn»

i) ett barn under den ålder vid vilken skolplikten upphör eller ett barn under 15 år, beroende på vilken av dessa åldrar som är den högre;

ii) på föreskrivna villkor ett barn under viss högre ålder än den i punkt i) angivna, som är lärling eller fortsätter sina studier eller på grund av bestående sjukdom eller lyte inte kan utöva något förvärvsarbete, såvida inte den nationella lagstiftningen definierar uttrycket »beroende barn» som omfattande varje barn under en ålder som är avsevärt högre än den i punkt i) angivna.

Artikel 2

1. Medlem, vars ekonomiska resurser och sjukvårdsanordningar är otillräckligt utvecklade, kan genom en vid sin ratifikationshandling fogad förklaring begagna sig av de temporära undantag, som finns angivna i följande artiklar, nämligen 5, 9:3 b), 12, 15:2) och 18:3). I varje förklaring skall skälen till sådana undantag anges.

2. Medlem som avgivit förklaring enligt mom. 1 av denna artikel skall i sin redogörelse rörande tillämpningen av denna konvention enligt artikel 22 av Internationella arbetsorganisationens stadga beträffande varje undantag, varav medlemmen begagnar sig, ge till känna

a) att skälen härför alltjämt föreligger; eller

(b) that it renounces its right to avail itself of the exception in question as from a stated date.

Article 3

1. Any member which ratifies this Convention may, by a declaration accompanying its ratification, exclude from the application of the Convention—

(a) seafarers, including seafishermen,

(b) public servants,
where these categories are protected by special schemes which provide in the aggregate benefits at least equivalent to those required by this Convention.

2. Where a declaration under paragraph 1 of this Article is in force, the Member may exclude the persons belonging to the category or categories excluded from the application of the Convention from the number of employees when calculating the percentage of employees in compliance with paragraph 2, clause (d) of Article 4, and with Article 5.

3. Any Member which has made a declaration under paragraph 1 of this Article may subsequently notify the Director-General of the International Labour Office that it accepts the obligations of this Convention in respect of a category or categories excluded at the time of its ratification.

Article 4

1. National legislation concerning employment injury benefits shall protect all employees, including apprentices, in the public and private sectors, including co-operatives, and, in respect of the death of the breadwinner, prescribed categories of beneficiaries.

2. Any Member may make such exceptions as it deems necessary in

b) att medlemmen avstår från rätten att begagna sig av ifrågavarande undantag från och med viss dag.

Artikel 3

1. Varje medlem som ratificerar denna konvention kan genom en vid ratifikationshandlingen fogad förklaring från tillämpningen av konventionen undantaga

a) sjöfolk, däri inbegripna fiskare sysselsatta med saltsjöfiske,

b) tjänstemän i offentlig tjänst, om dessa kategorier är skyddade genom speciella system, som tillsammans tagna tillhandahåller förmåner, som är minst likvärdiga med de i denna konvention stadgade.

2. Om en i enlighet med föregående mom. avgiven förklaring är i kraft, kan medlemmen från det antal arbetstagare, till vilka hänsyn skall tagas vid beräkningen av det procentuella antalet arbetstagare enligt artikel 4: 2 d) och artikel 5, utsluta de med nämnda förklaring avsedda personerna.

3. Varje medlem som avgivit förklaring enligt mom. 1 av denna artikel kan sedermera underrätta Internationella arbetsbyråns generaldirektör om att medlemmen godtar de ur denna konvention härrörande förpliktelserna med avseende på den eller de kategorier, vilka utslutits vid tidpunkten för ratificeringen.

Artikel 4

1. Den nationella lagstiftningen om förmåner vid yrkesskada skall skydda alla arbetstagare och lärlingar inom den offentliga och den privata sektorn, däri inbegripet kooperativa företag, samt vid familjeförsörjarens död, föreskrivna kategorier av förmånstagare.

2. Varje medlem får stadga sådana undantag som kan finnas på

respect of—

(a) persons whose employment is of a casual nature and who are employed otherwise than for the purpose of the employer's trade or business;

(b) out-workers;

(c) members of the employer's family living in his house, in respect of their work for him;

(d) other categories of employees, which shall not exceed in number 10 per cent of all employees other than those excluded under clauses (a) to (c).

Article 5

Where a declaration provided for in Article 2 is in force, the application of national legislation concerning employment injury benefits may be limited to prescribed categories of employees, which shall total in number not less than 75 per cent of all employees in industrial undertakings, and, in respect of the death of the breadwinner, prescribed categories of beneficiaries.

Article 6

The contingencies covered shall include the following where due to an employment injury:

(a) a morbid condition;

(b) incapacity for work resulting from such a condition and involving suspension of earnings, as defined by national legislation;

(c) total loss of earning capacity or partial loss thereof in excess of a prescribed degree, likely to be permanent, or corresponding loss of faculty; and

(d) the loss of support suffered as the result of the death of the breadwinner by prescribed categories of beneficiaries.

kallade beträffande

a) personer, som sysselsättes med tillfälligt arbete, vilket icke står i samband med arbetsgivarens rörelse;

b) hemarbetande;

c) medlemmar av arbetsgivarens familj, vilka bor under hans tak, i den mån de arbetar för hans räkning;

d) andra arbetstagarkategorier vilkas antal ej får överstiga tio procent av alla andra arbetstagare än de som uteslutits enligt styckena a) —c) ovan.

Artikel 5

Är en i artikel 2 avsedd förklaring i kraft kan tillämpningen av den nationella lagstiftningen om förmåner vid yrkesskada begränsas till föreskrivna kategorier av arbetstagare, vilkas sammanlagda antal skall uppgå till minst 75 procent av alla arbetstagare i industriföretag, samt, vid familjeförsörjarens död, till föreskrivna kategorier av förmånstagare.

Artikel 6

Här avsedda riskfall skall omfatta följande fall, för såvitt de härrör från yrkesskada

a) sjukdomstillstånd;

b) av sådant sjukdomstillstånd orsakad arbetsoförmåga, som medför inkomstbortfall av den innebörd den nationella lagstiftningen anger;

c) fullständig förlust av förvärvsförmågan eller partiell förlust av förvärvsförmågan över en föreskriven grad, om det är sannolikt att denna fullständiga eller partiella förlust blir bestående, eller motsvarande förlust av den fysiska prestationsförmågan; samt

d) föreskrivna förmånstagarkategoriernas förlust av försörjningen till följd av familjeförsörjarens död.

Article 7

1. Each Member shall prescribe a definition of "industrial accident", including the conditions under which a commuting accident is considered to be an industrial accident, and shall specify the terms of such definition in its reports upon the application of this Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation.

2. Where commuting accidents are covered by social security schemes other than employment injury schemes, and these schemes provide in respect of commuting accidents benefits which, when taken together, are at least equivalent to those required under this Convention, it shall not be necessary to make provision for commuting accidents in the definition of "industrial accident".

Article 8

Each Member shall—

(a) prescribe a list of diseases, comprising at least the diseases enumerated in Schedule I to this Convention, which shall be regarded as occupational diseases under prescribed conditions; or

(b) include in its legislation a general definition of occupational diseases broad enough to cover at least the diseases enumerated in Schedule I to this Convention; or

(c) prescribe a list of diseases in conformity with clause (a), complemented by a general definition of occupational diseases or by other provisions for establishing the occupational origin of diseases not so listed or manifesting themselves under conditions different from those prescribed.

Artikel 7

1. Varje medlem skall föreskriva en definition av begreppet »olycksfall i arbete», varvid tillika skall anges de omständigheter, under vilka olycksfall, som inträffar under färd till eller från arbetet, skall anses såsom olycksfall i arbete; medlemmen skall vidare i de rapporter rörande tillämpningen av denna konvention, som medlemmen har att avge enligt artikel 22 av Internationella arbetsorganisationens stadga, ange ordalagen i en dylik definition.

2. När färdolycksfall omfattas av andra system för social trygghet än de som gäller yrkesskada, och dessa system i vad avser sådana olycksfall tillhandahåller förmåner, vilka tillsammans är minst likvärdiga med de i denna konvention stadgade, behöver färdolycksfallen icke inbegripas under definitionen av begreppet »olycksfall i arbete».

Artikel 8

Varje medlem skall

a) antingen upprätta en sjukdomsförteckning, som omfattar minst de sjukdomar som uppräknas i den vid denna konvention fogade tabell I och som skall anses såsom yrkessjukdomar under föreskrivna förhållanden;

b) eller i sin lagstiftning intaga en allmän definition av begreppet yrkessjukdomar, vilken skall vara tillräckligt vid för att omfatta minst de sjukdomar som uppräknas i nyssnämnda tabell I;

c) eller upprätta en förteckning över yrkessjukdomar enligt a), kompletterad med en allmän definition av begreppet yrkessjukdom eller med bestämmelser, som gör det möjligt att fastställa sambandet mellan yrket och andra sjukdomar än sådana som förekommer i förteckningen eller som yppats under för-

Article 9

1. Each Member shall secure to the persons protected, subject to prescribed conditions, the provision of the following benefits:

(a) medical care and allied benefits in respect of a morbid condition;

(b) cash benefits in respect of the contingencies specified in Article 6, clauses (b), (c) and (d).

2. Eligibility for benefits may not be made subject to the length of employment, to the duration of insurance or to the payment of contributions: Provided that a period of exposure may be prescribed for occupational diseases.

3. The benefits shall be granted throughout the contingency: Provided that in respect of incapacity for work the cash benefit need not be paid for the first three days—

(a) where the legislation of a Member provides for a waiting period at the date on which this Convention comes into force, on condition that the Member includes in its reports upon the application of this Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation a statement that its reason for availing itself of this provision subsists; or

(b) where a declaration provided for in Article 2 is in force.

Article 10

1. Medical care and allied benefits in respect of a morbid condition shall comprise—

(a) general practitioner and specialist in-patient and out-patient care, including domiciliary visiting;

(b) dental care;

hållanden som avviker från de föreskrivna.

Artikel 9

1. Varje medlem skall under föreskrivna förhållanden tillförsäkra av lagstiftningen skyddade personer följande förmåner

a) sjukvård och därmed sammanhängande förmåner vid sjukdomstillstånd;

b) kontantförmåner vid riskfall som avses i artikel 6 b), c) och d).

2. Rätt till förmåner får ej göras beroende av viss tids anställning, viss tids försäkring eller erläggande av avgifter, dock att då det gäller yrkessjukdom viss tid kan föreskrivas, under vilken vederbörande skall ha varit utsatt för sjukdomsrisk.

3. Förmånerna skall utgå så länge följderna av det inträffade riskfallet består, dock att i fråga om arbetsoförmåga kontantförmåner icke behöver utges för de tre första dagarna

a) om en medlems lagstiftning vid tidpunkten för denna konventions ikraftträdande innehåller föreskrifter om karenstid och under förutsättning att medlemmen i de rapporter rörande tillämpningen av denna konvention, som medlemmen har att avge enligt artikel 22 av Internationella arbetsorganisationens stadga, intygar att de skäl som medlemmen haft för att begagna sig av detta undantag alltjämt består; eller

b) om förklaring som avses i artikel 2 är i kraft.

Artikel 10

1. Sjukvård och därmed sammanhängande förmåner skall vid sjukdomstillstånd omfatta

a) såväl slutna som öppna vård av allmänpraktiserande läkare och av specialist, innefattande jämväl hembesök;

b) tandvård;

(c) nursing care at home or in hospital or other medical institutions;

(d) maintenance in hospitals, convalescent homes, sanatoria or other medical institutions;

(e) dental, pharmaceutical and other medical or surgical supplies, including prosthetic appliances kept in repair and renewed as necessary, and eyeglasses;

(f) the care furnished by members of such other professions as may at any time be legally recognised as allied to the medical profession, under the supervision of a medical or dental practitioner; and

(g) the following treatment at the place of work, wherever possible:

(i) emergency treatment of persons sustaining a serious accident;

(ii) follow-up treatment of those whose injury is slight and does not entail discontinuance of work.

2. The benefits provided in accordance with paragraph 1 of this Article shall be afforded, using all suitable means, with a view to maintaining, restoring or, where this is not possible, improving the health of the injured person and his ability to work and to attend to his personal needs.

Article 11

1. Any Member which provides medical care and allied benefits by means of a general health scheme or a medical care scheme for employed persons may specify in its legislation that such care shall be made available to persons who have sustained employment injuries on the same terms as to other persons entitled thereto, on condition that the rules on the subject are so designed as to avoid hardship.

c) sjuksköterskevård i hemmet eller på sjukhus eller annan sjukvårdsinrättning;

d) vård på sjukhus, konvalescenthem, sanatorium eller annan sjukvårdsinrättning;

e) tandproteser o. d., läkemedel jämte övriga medicinska eller kirurgiska hjälpmedel, däri inbegripna proteser samt erforderligt underhåll och förnyande av sådana, ävensom glasögon;

f) vård som under kontroll av läkare eller tandläkare lämnas av andra behöriga utövare av sjukvård;

g) behandling på arbetsplatsen av följande art i den mån så är möjligt:

i) brådskande behandling av personer, som drabbats av allvarligt olycksfall;

ii) efterbehandling av personer med lättare skador, vilka ej medföra avbrott i arbetet.

2. I enlighet med mom. 1 av denna artikel tillhandahållen sjukvård skall syfta till att med alla lämpliga medel vidmakthålla, återställa eller, om annat ej är möjligt, förbättra den skadades hälsa samt förmåga att arbeta och tillgodose sina personliga behov.

Artikel 11

1. Varje medlem som tillhandahåller sjukvård och därmed sammanhängande förmåner genom ett allmänt hälso- och sjukvårdssystem eller genom ett sjukvårdssystem, för anställda, kan i sin lagstiftning stadga att sådan vård skall meddelas personer som drabbats av yrkesskada på samma villkor som gäller för andra därtill berättigade personer, under förutsättning att reglerna i ämnet är utformade på sådant sätt

2. Any Member which provides medical care and allied benefits by reimbursing expenses may in its legislation make special rules in respect of cases in which the extent, duration or cost of such care exceed reasonable limits, on condition that the rules on the subject are not inconsistent with the purpose stated in paragraph 2 of Article 10 and are so designed as to avoid hardship.

Article 12

Where a declaration provided for in Article 2 is in force, medical care and allied benefits shall include at least—

(a) general practitioner care, including domiciliary visiting;

(b) specialist care at hospitals for in-patients and out-patients, and such specialist care as may be available outside hospitals;

(c) the essential pharmaceutical supplies on prescription by a medical or other qualified practitioner;

(d) hospitalisation, where necessary; and

(e) wherever possible, emergency treatment at the place of work of persons sustaining an industrial accident.

Article 13

The cash benefit in respect of temporary or initial incapacity for work shall be a periodical payment calculated in such a manner as to comply either with the requirements of Article 19 or with the requirements of Article 20.

Article 14

1. Cash benefits in respect of loss

att vederbörande inte blir försatt i en nödsituation

2. Varje medlem, som tillhandahåller sjukvård och därmed sammanhängande förmåner genom att ersätta de utgifter som vederbörande ådragit sig, kan i sin lagstiftning införa särskilda bestämmelser för sådana fall, då omfattningen eller varaktigheten av eller kostnaderna för sådan vård överstiger rimliga gränser, under förutsättning att reglerna i ämnet ej är oförenliga med det i artikel 10: 2 angivna målet samt vidare är utformade på sådant sätt att vederbörande inte blir försatt i en nödsituation.

Artikel 12

När en jämlikt artikel 2 avgiven förklaring är i kraft, skall sjukvård och därmed sammanhängande förmåner omfatta åtminstone

a) vård av allmänpraktiserande läkare, innefattande jämväl hembesök;

b) specialistvård på sjukhus för där intagna och för patienter i öppen vård samt sådan specialistvård som kan finnas tillgänglig utanför sjukhus;

c) väsentliga läkemedel, som ordineras av läkare eller annan legitimerad utövare av sjukvård;

d) vård på sjukhus om så erfordras; samt

e) i den mån så är möjligt brådskande behandling på arbetsplatsen av personer som drabbats av olycksfall i arbete.

Artikel 13

Kontantförmåner vid tillfällig arbetsoförmåga eller vid arbetsoförmåga som befinner sig i ett inledande skede skall bestå av en periodisk utbetalning beräknad på sådant sätt att den uppfyller kraven i artikel 19 eller artikel 20.

Artikel 14

1. Vid förlust av förvärvsförmå-

of earning capacity likely to be permanent or corresponding loss of faculty shall be payable in all cases in which such loss, in excess of a prescribed degree, remains at the expiration of the period during which benefits are payable in accordance with Article 13.

2. In case of total loss of earning capacity likely to be permanent or corresponding loss of faculty, the benefit shall be a periodical payment calculated in such a manner as to comply either with the requirements of Article 19 or with the requirements of Article 20.

3. In case of substantial partial loss of earning capacity likely to be permanent which is in excess of a prescribed degree, or corresponding loss of faculty, the benefit shall be a periodical payment representing a suitable proportion of that provided for in paragraph 2 of this Article.

4. In case of partial loss of earning capacity likely to be permanent which is not substantial but which is in excess of the prescribed degree referred to in paragraph 1 of this Article, or corresponding loss of faculty, the cash benefit may take the form of a lump sum payment.

5. The degrees of loss of earning capacity or corresponding loss of faculty referred to in paragraphs 1 and 3 of this Article shall be prescribed in such manner as to avoid hardship.

Article 15

1. In exceptional circumstances, and with the agreement of the injured person, all or part of the peri-

gan, som sannolikt kommer att bli bestående, eller vid motsvarande förlust av den fysiska prestationsförmågan, skall kontantförmåner utges i alla sådana fall då förlusten överstiger en viss föreskriven grad samt består vid utgången av den period under vilken förmånerna skall utges i enlighet med artikel 13.

2. Vid fullständig förlust av förvärvsförmågan, som sannolikt kommer att bli bestående, eller vid motsvarande förlust av den fysiska prestationsförmågan, skall förmånen utgöras av periodiska utbetalningar beräknade i enlighet med bestämmelserna i artikel 19 eller artikel 20.

3. Vid avsevärd partiell förlust av förvärvsförmågan, som sannolikt kommer att bli bestående och som överstiger viss föreskriven grad, eller vid motsvarande förlust av den fysiska prestationsförmågan, skall förmånen utgöras av periodiska utbetalningar, vilka motsvarar en skälig andel av den i mom. 2 ovan angivna förmånen.

4. Vid partiell förlust av förvärvsförmågan, som sannolikt kommer att bli bestående och som, ehuru icke avsevärd, likväl överstiger den i mom. 1 ovan angivna graden, eller vid motsvarande förlust av den fysiska prestationsförmågan, kan kontantförmånen utgå i form av ett engångsbelopp.

5. Den grad av förlust av förvärvsförmågan eller av motsvarande förlust av den fysiska prestationsförmågan, till vilken hänvisas i mom. 1 och 3 av denna artikel, skall anges på sådant sätt att vederbörande inte blir försatt i en nödsituation.

Artikel 15

1. I undantagsfall kan med den skadades samtycke de i artikel 14 mom. 2 och 3 avsedda periodiska

odical payment provided for in paragraphs 2 and 3 of Article 14 may be converted into a lump sum corresponding to the actuarial equivalent thereof when the competent authority has reason to believe that such lump sum will be utilised in a manner which is particularly advantageous for the injured person.

2. Where a declaration provided for in Article 2 is in force and the Member concerned considers that it lacks the necessary administrative facilities for periodical payments, the periodical payment provided for in paragraphs 2 and 3 of Article 14 may be converted into a lump sum corresponding to the actuarial equivalent thereof, as computed on the basis of available data.

Article 16

Increments in periodical payments or other supplementary or special benefits, as prescribed, shall be provided for disabled persons requiring the constant help or attendance of another person.

Article 17

The conditions in which periodical payments due in respect of loss of earning capacity or corresponding loss of faculty shall be reassessed, suspended or cancelled by reference to a change in the degree of loss shall be prescribed.

Article 18

1. The cash benefit in respect of death of the breadwinner shall be a periodical payment to a widow as prescribed, a disabled and dependent widower, dependent children of the deceased and other persons as may be prescribed; this payment shall be calculated in such a manner as to

utbetalningarna helt eller delvis utbytas mot ett engångsbelopp som motsvarar det försäkringsmatematiska värdet av nämnda utbetalningar, när vederbörande myndighet har anledning antaga, att engångsbeloppet kommer att användas på ett för den skadade särskilt fördelaktigt sätt.

2. Om förklaring som avses i artikel 2 är i kraft och vederbörande medlemsstat anser sig sakna erforderliga administrativa resurser för att garantera regelbundna periodiska utbetalningar, kan de periodiska utbetalningar som avses i artikel 14 mom. 2 och 3 utbytas mot ett engångsbelopp, som motsvarar det försäkringsmatematiska värdet av nämnda utbetalningar, beräknat på grundval av tillgängliga uppgifter.

Artikel 16

Höjningar av de periodiska utbetalningarna eller andra kompletterande eller speciella förmåner, varom föreskrifter kan finnas, skall utgå till handikappade, som är i behov av stadigvarande hjälp eller tillsyn av annan person.

Artikel 17

Den nationella lagstiftningen skall bestämma under vilka omständigheter de periodiska utbetalningarna med avseende på förlust av förvärvsförmågan eller motsvarande förlust av den fysiska prestationsförmågan skall omprövas, innehållas eller upphävas med hänsyn till eventuella förändringar i graden av sådan förlust.

Artikel 18

1. Vid familjeförsörjarens död skall kontantförmånen utgöras av periodiska utbetalningar till änka i enlighet med vad som föreskrives i den nationella lagstiftningen, till handikappad änkling, som varit beroende av den avlidna för sin försörjning, till den avlidnes beroende barn samt

comply either with the requirements of Article 19 or with the requirements of Article 20: Provided that it shall not be necessary to make provision for a benefit to a disabled and dependent widower where the cash benefits to other survivors are appreciably in excess of those required by this Convention and where social security schemes other than employment injury schemes provide to such widower benefits which are appreciably in excess of those in respect of invalidity required under the Social Security (Minimum Standards) Convention, 1952.

2. In addition, a funeral benefit shall be provided at a prescribed rate which shall not be less than the normal cost of a funeral: Provided that where cash benefits to survivors are appreciably in excess of those required by this Convention the right to funeral benefit may be made subject to prescribed conditions.

3. Where a declaration provided for in article 2 is in force and the Member concerned considers that it lacks the necessary administrative facilities for periodical payments, the periodical payment provided for in paragraph 1 of this Article may be converted into a lump sum corresponding to the actuarial equivalent thereof, as computed on the basis of available data.

Article 19

1. In the case of a periodical payment to which this Article applies, the rate of the benefit, increased by the amount of any family allowances payable during the contingency, shall be such as to attain, in respect of the contingency in question, for the standard beneficiary indicated in Schedule II to this Convention, at

till andra personer som kan finnas angivna i nämnda nationella lagstiftning; dessa utbetalningar skall beräknas i enlighet med bestämmelserna i artikel 19 eller artikel 20. Förmån till handikappad och beroende änkring behöver dock icke utgivas, om kontantförmånerna till andra efterlevande är avsevärt högre än de som kräves enligt denna konvention och om enligt andra system för social trygghet än yrkesskadesystem till sådan änkring utgår förmåner, vilka är avsevärt högre än de som kräves i fråga om förmåner vid invaliditet enligt konventionen angående social trygghet (minimumstandard), 1952.

2. Dessutom skall begravningshjälp utges med ett föreskrivet belopp som icke får understiga de normala kostnaderna för en begravning; rätten till denna förmån kan emellertid göras beroende av föreskrivna villkor, då kontantförmånerna till efterlevande avsevärt överstiger de som anges i denna konvention.

3. Om förklaring som avses i artikel 2 är i kraft och vederbörande medlemsstat anser sig sakna erforderliga administrativa resurser för att garantera regelbundna periodiska utbetalningar, kan de periodiska utbetalningar som avses i mom. 1 av denna artikel utbytas mot ett engångsbelopp, som motsvarar det försäkringsmatematiska värdet av nämnda utbetalningar, beräknat på grundval av tillgängliga uppgifter.

Artikel 19

1. Vid periodisk utbetalning, varå denna artikel äger tillämpning, skall förmånens belopp, ökat med beloppet av familjebidrag, som kan utgå under den tid riskfallet omfattar, vara sådant, att det för i bifogade tabell II angiven standardförmånstigare vid riskfallet i fråga utgör minst i tabellen angiven procent av sum-

least the percentage indicated therein of the total of the previous earnings of the beneficiary or his breadwinner and of the amount of any family allowances payable to a person protected with the same family responsibilities as the standard beneficiary.

2. The previous earnings of the beneficiary or his breadwinner shall be calculated according to prescribed rules, and, where the persons protected or their breadwinners are arranged in classes according to their earnings, their previous earnings may be calculated from the basic earnings of the classes to which they belonged.

3. A maximum limit may be prescribed for the rate of the benefit or for the earnings taken into account for the calculation of the benefit, provided that the maximum limit is fixed in such a way that the provisions of paragraph 1 of this Article are complied with where the previous earnings of the beneficiary or his breadwinner are equal to or lower than the wage of a skilled manual male employee.

4. The previous earnings of the beneficiary or his breadwinner, the wage of the skilled manual male employee, the benefit and any family allowances shall be calculated on the same time basis.

5. For the other beneficiaries the benefit shall bear a reasonable relation to the benefit for the standard beneficiary.

6. For the purpose of this Article, a skilled manual male employee shall be—

(a) a fitter or turner in the manufacture of machinery other than electrical machinery; or

(b) a person deemed typical of skilled labour selected in accordance with the provisions of the following paragraph; or

(c) a person whose earnings are

man av förmånstagarens eller hans familjeförsörjares tidigare inkomster och beloppet av familjebidrag som kan utgå till en skyddad person med samma försörjningsplikt som standardförmånstagaren.

2. Förmånstagarens eller hans försörjares tidigare inkomster skall beräknas enligt föreskrivna regler; när de skyddade personerna eller deras försörjare är uppdelade i inkomstklasser, får deras tidigare inkomster beräknas efter de nedre gränserna inom de inkomstintervaller vilka de tillhörde.

3. För förmånsbeloppet liksom för de inkomster vilka ligger till grund för beräkningen av förmånen får fastställas ett högsta belopp, under förutsättning att detta bestäms på sådant sätt, att föreskrifterna i mom. 1 av denna artikel uppfylles, när förmånstagarens eller hans försörjares tidigare inkomster icke överstiger en yrkesutbildad manlig kroppsarbeters lön.

4. Förmånstagarens eller hans försörjares tidigare inkomster, en yrkesutbildad manlig kroppsarbeters lön, förmånen och familjebidragen skall samtliga beräknas i förhållande till samma tidsenhet.

5. Vad beträffar övriga förmånstagare skall förmånen stå i skäligt förhållande till standardförmånstagarens förmån.

6. I denna artikel avses med yrkesutbildad manlig kroppsarbetare

a) hopsättare eller svarvare inom industri för tillverkning av andra maskiner än elektriska sådana; eller

b) person, som kan anses typisk för yrkesutbildad arbetskraft, utvald i enlighet med föreskrifterna i mom. 7; eller

c) person, vars inkomst är lika

such as to be equal to or greater than the earnings of 75 per cent of all the persons protected, such earnings to be determined on the basis of annual or shorter periods as may be prescribed; or

(d) a person whose earnings are equal to 125 per cent of the average earnings of all the persons protected.

7. The person deemed typical of skilled labour for the purpose of clause (b) of the preceding paragraph shall be a person employed in the major group of economic activities with the largest number of economically active male persons protected in the contingency in question, or of the breadwinners of the persons protected, as the case may be, in the division comprising the largest number of such persons or breadwinners; for this purpose, the international standard industrial classification of all economic activities, adopted by the Economic and Social Council of the United Nations at its Seventh Session on 27 August 1948, as amended and reproduced in the Annex to this Convention, or such classification as at any time further amended, shall be used.

8. Where the rate of benefit varies by region, the skilled manual male employee may be determined for each region in accordance with paragraphs 6 and 7 of this Article.

9. The wage of the skilled manual male employee shall be determined on the basis of the rates of wages for normal hours of work fixed by collective agreements, by or in pursuance of national laws or regulations, where applicable, or by custom including cost-of-living allowances, if any; where such rates differ by region but paragraph 8 of this Article is not applied, the median rate shall be taken.

10. No periodical payment shall

med eller överstiger den inkomst som uppnås av 75 procent av alla skyddade personer, varvid inkomsterna skall beräknas för ett år eller kortare tid, i enlighet med vad där-om kan vara föreskrivet; eller ock

d) person, vars inkomster är lika med 125 procent av genomsnittsinkomsterna för samtliga skyddade.

7. Såsom typisk för yrkesutbildad arbetskraft enligt mom. 6 b) skall anses person, som tillhör den undergrupp, vilken med hänsyn till antalet av ifrågavarande riskskydd omfattade manliga förvärvsarbetande eller med hänsyn till antalet försörjare för skyddade personer, utgör den största gruppen inom den huvudgrupp, som i sig innesluter det största antalet dylika förvärvsarbetande eller försörjare; vid bedömandet härav skall begagnas den av Förenta Nationernas ekonomiska och sociala råd vid dess sjunde sammanträde den 27 augusti 1948 antagna, i reviderat skick såsom bilaga till denna konvention fogade internationella standardindelningen av all ekonomisk verksamhet efter verksamhetens art med de ändringar, som senare kan komma att vidtagas i nämnda indelning.

8. Om förmånens storlek växlar inom olika områden, får den yrkesutbildade manlige kroppsarbetaren för varje område utväljas i enlighet med mom. 6 och 7 av denna artikel.

9. Yrkesutbildad manlig kropps- arbetares lön skall bestämmas på grundval av den för normal arbetstid gällande lönen — såsom denna fastställts genom kollektivavtal, eller, i förekommande fall, genom eller i kraft av nationell lagstiftning eller genom sedvana — inklusive dyrtids- tillägg, om sådana utgår; i de fall då den sålunda bestämda lönen varierar mellan olika områden, men mom. 8 av denna artikel ej tillämpas, skall medianlönen användas.

10. Periodisk utbetalning får icke

be less than a prescribed minimum amount.

Article 20

1. In the case of a periodical payment to which this Article applies, the rate of the benefit, increased by the amount of any family allowances payable during the contingency, shall be such as to attain, in respect of the contingency in question, for the standard beneficiary indicated in Schedule II to this Convention, at least the percentage indicated therein of the total of the wage of an ordinary adult male labourer and of the amount of any family allowances payable to a person protected with the same family responsibilities as the standard beneficiary.

2. The wage of the ordinary adult male labourer, the benefit and any family allowances shall be calculated on the same time basis.

3. For the other beneficiaries, the benefit shall bear a reasonable relation to the benefit for the standard beneficiary.

4. For the purpose of this Article, the ordinary adult male labourer shall be—

(a) a person deemed typical of unskilled labour in the manufacture of machinery other than electrical machinery; or

(b) a person deemed typical of unskilled labour selected in accordance with the provisions of the following paragraph.

5. The person deemed typical of unskilled labour for the purpose of clause (b) of the preceding paragraph shall be a person employed in the major group of economic activities with the largest number of economically active male persons protected in the contingency in question, or of the breadwinners of the persons protected, as the case may be, in the division comprising the

utgå med lägre belopp än det föreskrivna minimibeloppet.

Artikel 20

1. Vid periodisk utbetalning varå denna artikel äger tillämpning, skall förmånens belopp, ökat med beloppet av familjebidrag, som kan utgå under den tid riskfallet omfattar vara sådant, att det för i bifogade tabell II angiven standardförmånstagare vid riskfallet i fråga utgör minst i tabellen angiven procent av summan av en vanlig vuxen manlig arbetares lön och beloppet av familjebidrag som kan utgå till en skyddad person med samma försörjningsplikt som standardförmånstagaren.

2. En vanlig vuxen manlig arbetares lön, förmånen och familjebidragen skall samtliga beräknas i förhållande till samma tidsenhet.

3. Vad beträffar övriga förmånstagare skall förmånen stå i skäligt förhållande till standardförmånstagarens förmån.

4. I denna artikel avses med vanlig vuxen manlig arbetare

a) person, som kan anses typisk för icke yrkesutbildad arbetskraft inom industri för tillverkning av andra maskiner än elektriska sådana; eller

b) person, som kan anses typisk för icke yrkesutbildad arbetskraft utvald i enlighet med föreskrifterna i mom. 5.

5. Såsom typisk för icke yrkesutbildad arbetskraft enligt mom. 4 b) skall anses person, som tillhör den undergrupp, vilken med hänsyn till antalet av ifrågavarande riskskydd omfattade manliga förvärvsarbetande eller med hänsyn till antalet försörjare för skyddade personer, utgör den största gruppen inom den huvudgrupp, som i sig innesluter det största antalet dylika förvärvsarbe-

largest number of such persons or breadwinners; for this purpose the international standard industrial classification of all economic activities, adopted by the Economic and Social Council of the United Nations at its Seventh Session on 27 August 1948, as amended and reproduced in the Annex to this Convention, or such classification as at any time further amended, shall be used.

6. Where the rate of benefit varies by region, the ordinary adult male labourer may be determined for each region in accordance with paragraphs 4 and 5 of this Article.

7. The wage of the ordinary adult male labourer shall be determined on the basis of the rates of wages for normal hours of work fixed by collective agreements, by or in pursuance of national laws or regulations, where applicable, or by custom, including cost-of-living allowances if any, where such rates differ by region but paragraph 6 of this Article is not applied, the median rate shall be taken.

8. No periodical payment shall be less than a prescribed minimum amount.

Article 21

1. The rates of cash benefits currently payable pursuant to paragraphs 2 and 3 of Article 14 and paragraph 1 of Article 18 shall be reviewed following substantial changes in the general level of earnings where these result from substantial changes in the cost of living.

2. Each Member shall include the findings of such reviews in its reports upon the application of this Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation, and shall specify any action taken.

tande eller försörjare; vid bedömandet härav skall begagnas den av Förenta Nationernas ekonomiska och sociala råd vid dess sjunde sammanträde den 27 augusti 1948 antagna i reviderat skick såsom bilaga till denna konvention fogade internationella standardindelningen av all ekonomisk verksamhet efter verksamhetens art med de ändringar, som senare kan komma att vidtagas i nämnda indelning.

6. Om förmånens storlek växlar inom olika områden, får den vanliga vuxna manliga arbetaren för varje område utväljas i enlighet med mom. 4 och 5 av denna artikel.

7. Den vanliga vuxna manliga arbetarens lön skall bestämmas på grundval av den för normal arbetstid gällande lönen — såsom denna fastställts genom kollektivavtal eller, i förekommande fall, genom eller i kraft av nationell lagstiftning eller genom sedvana — inklusive dyrtidstillägg, om sådana utgår; i de fall då den sålunda bestämda lönen varierar mellan olika områden, men mom. 6 av denna artikel icke tillämpas, skall medianlönen användas.

8. Periodisk utbetalning får icke utgå med lägre belopp än det föreskrivna minimibeloppet.

Artikel 21

1. Storleken av löpande kontantförmåner, som utbetalas enligt artikel 14 mom. 2 och 3 samt artikel 18 mom. 1, skall göras till föremål för översyn i anslutning till väsentliga ändringar i den allmänna lönenivån, då sådana föranledes av väsentliga ändringar i levnadskostnaderna.

2. Varje medlem skall i sina rapporter angående tillämpningen av denna konvention, vilka medlemmen har att avge enligt artikel 22 av Internationella arbetsorganisationens stadga, lämna upplysning om resultatet av en sådan översyn samt till-

lika ange de åtgärder denna föranlett.

Article 22

1. A benefit to which a person protected would otherwise be entitled in compliance with this Convention may be suspended to such extent as may be prescribed—

(a) as long as the person concerned is absent from the territory of the Member;

(b) as long as the person concerned is maintained at public expense or at the expense of a social security institution or service;

(c) where the person concerned has made a fraudulent claim;

(d) where the employment injury has been caused by a criminal offence committed by the person concerned;

(e) where the employment injury has been caused by voluntary intoxication or by the serious and wilful misconduct of the person concerned;

(f) where the person concerned, without good cause, neglects to make use of the medical care and allied benefits or the rehabilitation services placed at his disposal, or fails to comply with rules prescribed for verifying the occurrence or continuance of the contingency or for the conduct of beneficiaries; and

(g) as long as the surviving spouse is living with another person as spouse.

2. In the cases and within the limits prescribed, part of the cash benefit otherwise due shall be paid to the dependants of the person concerned.

Article 23

1. Every claimant shall have a right of appeal in the case of refusal of the benefit or complaint as to its

Artikel 22

1. Förmån, vartill skyddad person eljest skulle vara berättigad i enlighet med denna konvention, får innehållas i den utsträckning som kan vara föreskriven,

a) så länge vederbörande befinner sig utanför medlemsstatens territorium;

b) så länge vederbörande försörjes av allmänna medel eller på social trygghetsinstitutions bekostnad;

c) om vederbörande sökt utfå förmån under falska förutsättningar;

d) om yrkesskadan framkallats av ett av vederbörande begånget brott;

e) om yrkesskadan förorsakats av frivilligt intagande av förgiftningsämnen eller framkallats av en av vederbörande avsiktligen begånget allvarlig förseelse;

f) om vederbörande utan giltigt skäl underlåter att utnyttja till hans förfogande stående sjukvårds- och därmed sammanhängande anordningar eller arbetsvårdsanordningar eller icke iakttagit för styrkande av riskfallets inträffande eller fortvaro eller för förmånstagarnas uppförande föreskrivna regler;

g) så länge efterlevande make sammanlever med annan person under äktenskapsliknande förhållanden.

2. I föreskrivna fall och inom föreskrivna gränser skall en del av kontantförmånerna, som normalt skulle ha erlagts annorledes, utbetalas till dem som för sin försörjning är beroende av vederbörande.

Artikel 23

1. Envar som gör anspråk på förmån skall ha rätt att anföra besvär över avslag på framställning därom

quality or quantity.

2. Where in the application of this Convention a government department responsible to a legislature is entrusted with the administration of medical care, the right of appeal provided for in paragraph 1 of this Article may be replaced by a right to have a complaint concerning the refusal of medical care or the quality of the care received investigated by the appropriate authority.

3. Where a claim is settled by a special tribunal established to deal with employment injury benefit questions or with social security questions in general and on which the persons protected are represented, no right of appeal shall be required.

Article 24

1. Where the administration is not entrusted to an institution regulated by the public authorities or to a government department responsible to a legislature, representatives of the persons protected shall participate in the management, or be associated therewith in a consultative capacity, under prescribed conditions; national legislation may likewise decide as to the participation of representatives of employers and of the public authorities.

2. The Member shall accept general responsibility for the proper administration of the institutions of services concerned in the application of this Convention.

Article 25

Each Member shall accept general responsibility for the due provision of the benefits provided in compliance with this Convention and shall take all measures required for this purpose.

samt klagan rörande dess beskaffenhet eller storlek.

2. När vid tillämpningen av förevarande konvention ett inför den lagstiftande församlingen ansvarigt regeringsorgan sköter administrationen av sjukvården kan i mom. 1 avsedd besvärsmätt ersättas med en rätt att få klagan över vägrad sjukvård eller beskaffenheten av meddelad vård prövad av vederbörande myndighet.

3. När ansökan om förmån avgöres av en för behandling av frågor om förmåner vid yrkesskada eller av socialförsäkringsfrågor i allmänhet särskilt inrättad domstol, i vilken de skyddade personerna är representerade, är besvärsmätt icke erforderlig.

Artikel 24

1. När administrationen icke skötes av institution under kontroll av offentlig myndighet eller av ett inför den lagstiftande församlingen ansvarigt regeringsorgan, skall representanter för de skyddade personerna medverka vid administrationen eller knytas till denna i egenskap av rådgivare under föreskrivna villkor; den nationella lagstiftningen kan även innehålla bestämmelser om representation för arbetsgivare och för offentliga myndigheter.

2. Medlemmen skall ikläda sig det allmänna ansvaret för behörig administration av de institutioner och inrättningar, som har hand om tillämpningen av denna konvention.

Artikel 25

Varje medlem skall ikläda sig det allmänna ansvaret för vederbörligt tillhandahållande av de förmåner som skall utgå enligt denna konvention och vidtaga alla nödiga åtgärder i sådant syfte.

Article 26

1. Each Member shall, under prescribed conditions—

(a) take measures to prevent industrial accidents and occupational diseases;

(b) provide rehabilitation services which are designed to prepare a disabled person wherever possible for the resumption of his previous activity, or, if this is not possible, the most suitable alternative gainful activity, having regard to his aptitudes and capacity; and

(c) take measures to further the placement of disabled persons in suitable employment.

2. Each Member shall as far as possible furnish in its reports upon the application of this Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation information concerning the frequency and severity of industrial accidents.

Article 27

Each Member shall within its territory assure to non-nationals equality of treatment with its own nationals as regards employment injury benefits.

Article 28

1. This Convention revises the Workmen's Compensation (Agriculture) Convention, 1921, the Workmen's Compensation (Accidents) Convention, 1925, the Workmen's Compensation (Occupational Diseases) Convention, 1925, and the Workmen's Compensation (Occupational Diseases) Convention (Revised), 1934.

2. Ratification of this Convention by a Member which is a party to the Workmen's Compensation (Occupational Diseases) Convention (Revised), 1934, shall, in accordance with Article 8 thereof, *ipso jure* in-

Artikel 26

1. Varje medlem skall under föreskrivna villkor

a) vidtaga åtgärder för att förebygga olycksfall i arbete och yrkessjukdomar;

b) tillhandahålla arbetsvårdsanordningar, vilka är ägnade att så långt möjligt förbereda en yrkesskadad person för ett återupptagande av hans tidigare verksamhet eller, om detta ej låter sig göra, av annat förvärvsarbete, som passar bäst med hänsyn till hans läggning och färdigheter;

c) vidtaga åtgärder för att främja placering av yrkesskadade i lämpligt arbete.

2. Varje medlem skall så långt möjligt i sina rapporter angående tillämpningen av denna konvention, vilka medlemmen har att avge enligt artikel 22 av Internationella arbetsorganisationens stadga, lämna upplysningar om frekvensen och svårighetsgraden av olycksfall i arbete.

Artikel 27

Varje medlem skall inom sitt område tillförsäkra utlänningar likställighet med landets egna medborgare i fråga om förmåner vid yrkesskada.

Artikel 28

1. Genom denna konvention revideras konventionen om ersättning för olycksfall i arbete inom jordbruket, 1921, konventionen om ersättning för olycksfall i arbete, 1925, konventionen om ersättning för yrkessjukdomar, 1925, samt den reviderade konventionen om ersättning för yrkessjukdomar, 1934.

2. Om medlem, som anslutit sig till den reviderade konventionen om yrkessjukdomar (1934), ratificerar förevarande konvention, skall detta i enlighet med artikel 8 av förstnämnda konvention *ipso jure* med-

volve the immediate denunciation of that Convention, if and when this Convention shall have come into force, but the coming into force of this Convention shall not close that Convention to further ratification.

Article 29

In conformity with Article 75 of the Social Security (Minimum Standards) Convention, 1952, Part VI of that Convention and the relevant provisions of other Parts thereof shall cease to apply to any Member having ratified this Convention as from the date at which this Convention comes into force for that Member, but acceptance of the obligations of this Convention shall be deemed to constitute acceptance of the obligations of Part VI of the Social Security (Minimum Standards) Convention, 1952, and the relevant provisions of other Parts thereof, for the purpose of Article 2 of the said Convention.

Article 30

If any Convention which may be adopted subsequently by the Conference concerning any subject or subjects dealt with in this Convention so provides, such provisions of this Convention as may be specified in the said Convention shall cease to apply to any Member having ratified the said Convention as from the date at which the said Convention comes into force for that Member.

Article 31

1. The International Labour Conference may, at any session at which the matter is included in its agenda, adopt by a two-thirds majority amendments to Schedule I to this Convention.

2. Such amendments shall take effect in respect of any Member already a party to the Convention when such Member notifies the Di-

föra omedelbar uppsägning därav, om och när förevarande konvention träder i kraft, men sådant ikraftträdande skall ej utgöra hinder för ytterligare ratifikationer av förstnämnda konvention.

Artikel 29

I enlighet med artikel 75 av konventionen om minimistandard för social trygghet, 1952, skall del VI och motsvarande bestämmelser i andra delar därav upphöra att gälla för medlem, som ratificerat förevarande konvention, från och med den dag, då den träder i kraft för medlemmen, men ett godtagande av förpliktelseerna i förevarande konvention skall anses innebära ett godtagande av förpliktelseerna i del VI av konventionen om minimistandard för social trygghet, 1952, och motsvarande bestämmelser i andra delar därav i och för uppfyllande av artikel 2 av sistnämnda konvention.

Artikel 30

Om en konvention, som senare kan komma att antagas av konferensen i fråga om något eller några av de i förevarande konvention behandlade ämnena, så stadgar, skall sådana bestämmelser i förevarande konvention, vilka i den nya konventionen särskilt anges, upphöra att gälla för medlem, som ratificerat den nya konventionen, från och med den dag, då sistnämnda konvention träder i kraft för medlemmen.

Artikel 31

1. Internationella arbetskonferensen kan vid varje sammanträde, på vars dagordning ämnet finns uppfört, med två tredjedelars majoritet antaga ändringar i den vid denna konvention fogade tabell I.

2. Ändringar som nu sagts skall för varje medlem, som redan anslutit sig till konventionen, träda i kraft när sådan medlem underrättar In-

rector-General of the International Labour Office of its acceptance thereof.

3. Unless the Conference otherwise decides when adopting an amendment, an amendment shall be effective, by reason of its adoption by the Conference, in respect of any Member subsequently ratifying the Convention.

Article 32

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 33

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 34

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years

ternationella arbetsbyråns generaldirektör om dess godtagande av ändringarna.

3. Om konferensen ej annorledes beslutar vid antagandet av en ändring, skall ändringen i och med att den antagits av konferensen bli gällande för varje medlem, som därefter ratificerar konventionen.

Artikel 32

De officiella ratifikationerna av denna konvention skall delgivas Internationella arbetsbyråns generaldirektör och registreras av honom.

Artikel 33

1. Denna konvention är bindande endast för de medlemmar av Internationella arbetsorganisationen, vilkas ratifikationer registrerats av generaldirektören.

2. Den träder i kraft tolv månader efter det två medlemmars ratifikationer registrerats av generaldirektören.

3. Därefter träder denna konvention i kraft för varje medlem tolv månader efter den dag, då dess ratifikation registrerats.

Artikel 34

1. Varje medlem, som ratificerar denna konvention, kan, sedan tio år förflutit från den tidpunkt då konventionen först trädde i kraft, uppsäga densamma genom skrivelse som delges Internationella arbetsbyråns generaldirektör för registrering. Uppsägningen träder ej i kraft förrän ett år efter det den registrerats.

2. Varje medlem, som ratificerar denna konvention och icke inom ett år efter utgången av den i föregående moment nämnda tioårsperioden

mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 35

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 36

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 37

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

gör bruk av den i denna artikel stadgade uppsägningsrätten, skall vara bunden för en ny period av tio år och kan därefter, med iakttagande av de i denna artikel föreskrivna villkoren, uppsäga konventionen vid utgången av varje följande tioårsperiod.

Artikel 35

1. Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall underrätta samtliga medlemmar av Internationella arbetsorganisationen om registreringen av alla ratifikationer och uppsägningar, som delgivits honom av organisationens medlemmar.

2. När generaldirektören underrättar organisationens medlemmar om registreringen av den andra ratifikationen i ordningen, som delgivits honom, har han att fästa medlemmarnas uppmärksamhet på den dag, då konventionen kommer att träda i kraft.

Artikel 36

Internationella arbetsbyråns generaldirektör skall för registrering jämlikt artikel 102 av Förenta Nationernas stadga lämna Förenta Nationernas generalsekreterare fullständiga upplysningar om varje ratifikation och uppsägning, som av honom registrerats i enlighet med bestämmelserna i föregående artiklar.

Artikel 37

Närhelst Internationella arbetsbyråns styrelse finner det erforderligt skall styrelsen förelägga Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens en redogörelse för konventionens tillämpning och taga under övervägande, huruvida anledning föreligger att på konferensens dagordning uppföra frågan om dess revision, helt eller delvis.

Article 38

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides—

(a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 34 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

(b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 39

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

Artikel 38

1. Om konferensen antager en ny konvention, innebärande revision, helt eller delvis, av denna konvention, och den nya konventionen ej föreskriver annat,

a) skall en medlems ratifikation av den nya, reviderade konventionen, försåvitt denna trätt i kraft, *ipso jure* medföra omedelbar uppsägning av förevarande konvention, utan hinder av vad i artikel 34 ovan stadgas;

b) skall från den dag, då den nya reviderade konventionen träder i kraft, förevarande konvention icke längre kunna ratificeras av medlemmarna.

2. Förevarande konvention skall likväl förbli gällande till form och innehåll för de medlemmar, som ratificerat densamma men icke ratificerat den nya, reviderade konventionen.

Artikel 39

De engelska och franska texterna till denna konvention skall ha lika vitsord.

Schedule I. List of occupational diseases

Occupational diseases	Work involving exposure to risk
1. Pneumoconioses caused by sclerogenetic mineral dust (silicosis, anthracosilicosis, asbestosis) and silico-tuberculosis provided that silicosis is an essential factor in causing the resultant incapacity or death.	All work involving exposure to the risk concerned.
2. Diseases caused by beryllium or its toxic compounds.	— „ —
3. Diseases caused by phosphorus or its toxic compounds.	— „ —
4. Diseases caused by chrome or its toxic compounds.	— „ —
5. Diseases caused by manganese or its toxic compounds.	— „ —
6. Diseases caused by arsenic or its toxic compounds.	— „ —
7. Diseases caused by mercury or its toxic compounds.	— „ —
8. Diseases caused by lead or its toxic compounds.	— „ —
9. Diseases caused by carbon bisulphide.	— „ —
10. Diseases caused by the toxic halogen derivatives of hydrocarbons of the aliphatic series.	— „ —
11. Diseases caused by benzene or its toxic homologues.	— „ —
12. Diseases caused by nitro- and amidotoxic derivatives of benzene or its homologues.	— „ —
13. Diseases caused by ionising radiations.	All work involving exposure to the action of ionising radiations.
14. Primary epitheliomatous cancer of the skin caused by tar, pitch, bitumen, mineral oil, anthracene, or the compounds, products or residues of these substances.	All work involving exposure to the risks concerned.
15. Anthrax infection.	Work in connection with animals infected with anthrax. Handling of animal carcasses or parts of such carcasses including hides hoofs and horns. Loading and unloading or transport of merchandise which may have been contaminated by animals or animal carcasses infected with anthrax.

Schedule II. Periodical payments to standard beneficiaries

Contingency	Standard beneficiary	Percentage
1. Temporary or initial incapacity for work	Man with wife and two children	60
2. Total loss of earning capacity or corresponding loss of faculty	Man with wife and two children	60
3. Death of breadwinner	Widow with two children	50

Tabell I. Förteckning över yrkessjukdomar

Yrkessjukdomar	Farligt arbete
1. Pneumokonioser orsakade av sklerogenetiskt mineralstoff (silikos, antrakosilikos, asbestos) och silikotuberkulos, förutsatt att silikos i väsentlig grad orsakat arbetsförmågan eller döden	Allt arbete, där arbetstagaren är utsatt för ifrågavarande risk
2. Sjukdomar orsakade av beryllium eller giftig förening därav	— „ —
3. Sjukdomar orsakade av fosfor eller giftig förening därav	— „ —
4. Sjukdomar orsakade av krom eller giftig förening därav	— „ —
5. Sjukdomar orsakade av mangan eller giftig förening därav	— „ —
6. Sjukdomar orsakade av arsenik eller giftig förening därav	— „ —
7. Sjukdomar orsakade av kvicksilver eller giftig förening därav	— „ —
8. Sjukdomar orsakade av bly eller giftig förening därav	— „ —
9. Sjukdomar orsakade av kolsvavla	— „ —
10. Sjukdomar orsakade av giftiga halogenderivat av kolväten av den alifatiska serien	— „ —
11. Sjukdomar orsakade av bensol eller dess giftiga homologer	— „ —
12. Sjukdomar orsakade av nitro- och amidotoxiska derivat av bensol eller dess homologer	— „ —
13. Sjukdomar orsakade av joniserande strålning	Allt arbete, där arbetstagaren varit utsatt för joniserande strålning
14. Primär hudkräfta, orsakad av tjära, beck, asfalt, mineralolja och antracin eller föreningar, produkter eller rester av dessa ämnen	Allt arbete, där arbetstagaren är utsatt för ifrågavarande risk
15. Mjältbrand	Arbete i kontakt med djur, infekterade av mjältbrand. Behandling av djurkroppar eller delar av djurkroppar, inkluderande hudar, hovar och horn. Lastning och lossning eller transport av varor, som blivit förorenade av djur eller djurkroppar, infekterade av mjältbrand

Tabell II. Periodiska utbetalningar till standardförmånstagare

Riskfall	Standardförmånstagare	Procentsats
1. Tillfällig arbetsförmåga eller arbetsförmåga som befinner sig i ett inledande skede	Man med hustru och två barn	60
2. Fullständig förlust av arbetsförmågan eller motsvarande nedsättning i den fysiska förmågan	Man med hustru och två barn	60
3. Familjeförsörjarens död	Änka med två barn	50

**International Standard Industrial Classification of All
Economic Activities**

(Revised 1958)

List of Divisions and Major Groups

Division

Major
group

Division O. Agriculture, Forestry, Hunting and Fishing

01. Agriculture.
02. Forestry and logging.
03. Hunting, trapping and game propagation.
04. Fishing.

Division 1. Mining and Quarrying

11. Coal mining.
12. Metal mining.
13. Crude petroleum and natural gas.
14. Stone quarrying, clay and sand pits.
19. Other non-metallic mining and quarrying.

Divisions 2—3. Manufacturing

20. Food manufacturing industries, except beverage industries.
21. Beverage industries.
22. Tobacco manufactures.
23. Manufacture of textiles.
24. Manufacture of footwear, other wearing apparel and made-up textile goods.
25. Manufacture of wood and cork, except manufacture of furniture.
26. Manufacture of furniture and fixtures.
27. Manufacture of paper and paper products.
28. Printing, publishing and allied industries.
29. Manufacture of leather, and leather and fur products, except footwear and other wearing apparel.
30. Manufacture of rubber products.
31. Manufacture of chemicals and chemical products.
32. Manufacture of products of petroleum and coal.
33. Manufacture of non-metallic mineral products, except products of petroleum and coal.
34. Basic metal industries.
35. Manufacture of metal products, except machinery and transport equipment.
36. Manufacture of machinery, except electrical machinery.
37. Manufacture of electrical machinery, apparatus, appliances and supplies.
38. Manufacture of transport equipment.
39. Miscellaneous manufacturing industries.

**Internationell standardindelning av all ekonomisk verksamhet
efter näringsgren**

(Reviderad 1958)

Förteckning över huvudgrupper och undergrupper

Huvudgrupp

Under-
grupp

Huvudgrupp 0. Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske

01. Jordbruk
02. Skogsbruk och skogsavverkning
03. Jakt och jaktvård
04. Fiske

Huvudgrupp 1. Gruvdrift och mineralbrytning

11. Kolgruvor
12. Malmgruvor
13. Råpetroleum- och naturgasverk
14. Stenbrott, sand- och lertag
19. Annat icke metallförande mineral

Huvudgrupper 2—3. Tillverkningsindustri

20. Livsmedelsindustri utom dryckesvaruindustri
21. Dryckesvaruindustri
22. Tobaksindustri
23. Textilindustri
24. Sko- och beklädnadsindustri samt konfektionsindustri

25. Trä- och korkindustri utom möbelindustri
26. Möbel- och inredningsindustri
27. Pappers- och pappersvaruindustri
28. Grafisk industri, förlagsverksamhet m. m.
29. Läderindustri, läderberedning och pästillverkning med undantag av skodon och andra beklädnadsartiklar
30. Gummiindustri
31. Kemisk industri
32. Kol- och mineraloljeindustri
33. Framställning av icke metallförande mineralprodukter utom kol- och mineraloljeprodukter
34. Metallindustri
35. Metallmanufaktur utom maskiner och transportmateriel

36. Tillverkning av maskiner utom elektriska maskiner
37. Elektroindustri

38. Tillverkning av transportmateriel
39. Övrig industri

Division 4. Construction

40. Construction.

Division 5. Electricity, Gas, Water and Sanitary Services

51. Electricity, gas and steam.

52. Water and sanitary services.

Division 6. Commerce

61. Wholesale and retail trade.

62. Banks and other financial institutions.

63. Insurance.

64. Real estate.

Division 7. Transport, Storage and Communication

71. Transport.

72. Storage and warehousing.

73. Communication.

Division 8. Services

81. Government services.

82. Community services.

83. Business services.

84. Recreation services.

85. Personal services.

Division 9. Activities Not Adequately Described

90. Activities not adequately described.

Huvudgrupp 4. Byggnads- och anläggningsverksamhet

40. Byggnads- och anläggningsverksamhet

Huvudgrupp 5. El-, gas- och vattenverk m. m.

51. El-, gas- och värmeverk
52. Vatten- och renhållningsverk

Huvudgrupp 6. Handel

61. Parti- och detaljhandel
62. Banker och andra finansföretag
63. Försäkring
64. Fastighetsförvaltning

Huvudgrupp 7. Transport, lagerrörelse och kommunikationer

71. Transport
72. Lager- och magasinrörelse
73. Kommunikationer

Huvudgrupp 8. Tjänster

81. Statlig förvaltning
82. Andra samhällliga tjänster
83. Kommersiell uppdragsverksamhet
84. Rekreativ verksamhet
85. Personliga tjänster

Huvudgrupp 9. Ej specificerbar verksamhet

90. Ej specificerbar verksamhet

(Översättning)

Recommendation (No. 121) concerning Benefits in the Case of Employment Injury

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Forty-eighth Session on 17 June 1964, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to benefits in the case of industrial accidents and occupational diseases, which is the fifth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of a Recommendation supplementing the Employment Injury Benefits Convention, 1964,

adopts this eighth day of July of the year one thousand nine hundred and sixty-four the following Recommendation, which may be cited as the Employment Injury Benefits Recommendation, 1964:

1. In this Recommendation—

(a) the term "legislation" includes any social security rules as well as laws and regulations;

(b) the term "prescribed" means determined by or in virtue of national legislation;

(c) the term "dependent" refers to a state of dependency which is presumed to exist in prescribed cases.

2. Each Member should extend the application of its legislation providing for employment injury benefits, if necessary by stages, to any

Rekommendation (nr 121) om förmåner vid yrkesskada

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

vilken av styrelsen för Internationella arbetsbyråen sammankallats till Genève och där samlats den 17 juni 1964 till sitt fyrtioåttonde sammanträde,

och beslutat antaga vissa förslag om förmåner vid yrkesskada, vilken fråga utgör den femte punkten på sammanträdets dagordning,

samt beslutat, att dessa förslag skall taga form av en rekommendation, avsedd att komplettera konventionen om förmåner vid yrkesskada, 1964,

antager denna den åttonde dagen i juli månad år nittonhundrasextiofyra följande rekommendation, som kan benämnas rekommendation om förmåner vid yrkesskada, 1964.

1. I denna rekommendation

a) innefattar uttrycket "lagstiftning" lagar och förordningar även som i administrativ ordning meddelade föreskrifter om social trygghet;

b) avses med uttrycket "föreskrivet" bestämt genom eller med stöd av nationell lagstiftning;

c) betecknar uttrycket "beroende" ett tillstånd av beroende som förutsättes föreligga i föreskrivna fall.

2. Varje medlem bör, om så är erforderligt i etapper, utsträcka tillämpningen av sin lagstiftning avseende förmåner vid yrkesskada till

categories of employees which may have been excepted in virtue of Article 4, paragraph 2, of the Employment Injury Benefits Convention, 1964, from the protection provided for in that Convention.

3. (1) Each Member should, subject to prescribed conditions, secure the provision of employment injury or analogous benefits, if necessary by stages and/or through voluntary insurance, to—

(a) members of co-operatives who are engaged in the production of goods or the provision of services;

(b) prescribed categories of self-employed persons, in particular persons owning and actively engaged in the operation of small-scale businesses or farms;

(c) certain categories of persons working without pay, which should include—

(i) persons in training, undergoing an occupational or trade test or otherwise preparing for their future employment, including pupils and students;

(ii) members of volunteer bodies charged with combating natural disasters, with saving lives and property or with maintaining law and order;

(iii) other categories of persons not otherwise covered who are active in the public interest or engaged in civic or benevolent pursuits, such as persons volunteering their services for public office, social service or hospitals;

(iv) prisoners and other detained persons doing work which has been required or approved by the competent authorities.

(2) The financial resources of voluntary insurance for the categories referred to in subparagraph (1) of this Paragraph should not be

varje arbetstagarkategori, vilken i enlighet med artikel 4 mom. 2 av konventionen om förmåner vid yrkesskada, 1964, kan ha undantagits från skydd enligt nämnda konvention.

3. 1) Varje medlem bör i enlighet med föreskrivna villkor garantera att förmåner vid yrkesskada eller liknande förmåner skall, om så är erforderligt i etapper och/eller genom frivillig försäkring, utgå till

a) sådana medlemmar av kooperativa företag som är sysselsatta med framställning av varor eller med tillhandahållande av tjänster;

b) föreskrivna kategorier av fria företagare och självständiga yrkesutövare, särskilt personer som är ägare till och aktivt deltagar i driften av mindre affärsföretag eller jordbruk;

c) vissa kategorier av oavlönade personer, däribland

i) personer som undergår utbildning eller annan yrkesförberedelse eller som annorledes förbereder sig för framtida anställning, däri inbegripet elever och studerande;

ii) medlemmar av frivilliga sammanslutningar, vilka har till uppgift att bekämpa naturkatastrofer, rädda liv och egendom eller upprätthålla lag och ordning;

iii) andra kategorier av personer som icke är annorledes tillgodosedda och som utövar verksamhet i det allmännas intresse eller som fullgör medborgerliga plikter eller utövar välgörenhet, exempelvis personer som frivilligt ägnar sig åt allmän tjänst, social- eller sjukvård;

iv) fångar och andra i anstalt intagna personer som utför av vederbörande myndighet ålagt eller godkänt arbete.

2) För finansiering av frivillig försäkring för de kategorier som omnämnes i stycket 1) av detta mom. bör icke tagas i anspråk avgifter av-

provided from contributions intended to finance the compulsory schemes for employees.

4. Special schemes applicable to seafarers, including seafishermen, and to public servants should provide benefits in case of an employment injury which are not less favourable than those provided for in the Employment Injury Benefits Convention, 1964.

5. Each Member should, under prescribed conditions, treat the following as industrial accidents:

(a) accidents, regardless of their cause, sustained during working hours at or near the place of work or at any place where the worker would not have been except for his employment;

(b) accidents sustained within reasonable periods before and after working hours in connection with transporting, cleaning, preparing, securing, conserving, storing and packing work tools or clothes;

(c) accidents sustained while on the direct way between the place of work and—

(i) the employee's principal or secondary residence; or

(ii) the place where the employee usually takes his meals; or

(iii) the place where he usually receives his remuneration.

6. (1) Each Member should, under prescribed conditions, regard diseases known to arise out of the exposure to substances or dangerous conditions in processes, trades or occupations as occupational diseases.

(2) Unless proof to the contrary is brought, there should be a presumption of the occupational origin of such diseases where the employee—

(a) was exposed for at least a specified period; and

sedda att finansiera obligatoriska system för avlönade arbetstagare.

4. Speciella system tillämpliga på sjöfolk, däri inbegripna fiskare systerstatta med saltsjöfiske, samt på tjänstemän i offentlig tjänst bör tillhandahålla förmåner vid yrkesskada, vilka är lika gynnsamma som de vilka utgår enligt konventionen om förmåner vid yrkesskada, 1964.

5. Varje medlem bör under föreskrivna villkor behandla följande olycksfall såsom olycksfall i arbete:

a) olycksfall vilka, oavsett deras orsak, inträffat under arbetstid på eller i närheten av arbetsplatsen eller på varje annan plats där arbetaren uppehåller sig uteslutande på grund av arbetet;

b) olycksfall som inträffat inom rimlig tid före eller efter arbetstid i samband med transport, rengöring, iordningställande, tillvaratagande, underhåll, lagring och inpackning av verktyg eller kläder;

c) olycksfall som inträffat under direkt färd mellan arbetsplatsen och

i) arbetstagarens regelmässiga eller sekundära bostad; eller

ii) den plats där arbetstagaren vanligen intager sina måltider; eller

iii) den plats där han vanligen uppstår sin avlöning.

6. 1) Varje medlem bör under föreskrivna villkor såsom yrkessjukdom anse sjukdomar vilka erfarenhetsmässigt uppkommer genom att vederbörande utsättes för inverkan av ämnen eller farliga situationer i arbetsprocesser, verksamhet eller sysselsättning.

2) Såvida icke motsatsen bevisas bör det föreligga presumption för att arbetstagaren ådragit sig sådan sjukdom under arbetet, om han

a) varit utsatt för risken under en viss föreskriven minimiperiod; och

(b) has developed symptoms of the disease within a specified period following termination of the last employment involving exposure.

(3) When prescribing and bringing up to date national lists of occupational diseases, Members should give special consideration to any list of occupational diseases which may from time to time be approved by the Governing Body of the International Labour Office.

7. Where national legislation contains a list establishing a presumption of occupational origin in respect of certain diseases, proof should be permitted of the occupational origin of diseases not so listed and of diseases listed when they manifest themselves under conditions different from those establishing a presumption of their occupational origin.

8. Cash benefits in respect of incapacity for work should be paid from the first day in each case of suspension of earnings.

9. The rates of cash benefits in respect of temporary or initial incapacity for work, or in respect of total loss of earning capacity likely to be permanent, or corresponding loss of faculty, should be—

(a) not less than two-thirds of the injured person's earnings: Provided that a maximum limit may be prescribed for the rate of benefit or for the earnings taken into account for the calculation of the benefit; or

(b) where such benefits are provided at flat rates, not less than two-thirds of the average earnings of persons employed in the major group of economic activities with

b) visat symptom på sjukdomen inom viss föreskriven tid efter det han lämnat den sista anställning, där han kunde ha utsatts för risken.

3) Vid upprättande eller revidering av nationella förteckningar över yrkessjukdomar bör medlemmarna taga särskild hänsyn till varje förteckning över yrkessjukdomar som från tid till annan kan ha godkänts av Internationella arbetsbyråns styrelse.

7. Om den nationella lagstiftningen innehåller en förteckning som fastställer att presumtion skall föreligga för att vissa sjukdomar ådragits i arbetet, bör det vara tillåtet att föra bevisning om att sjukdomar, som ej finns i förteckningen, ådragits i arbetet. Vad nu sagts bör även gälla beträffande sjukdomar som finns upptagna i förteckningen, när de yppas under andra omständigheter än de som skapar presumtion för att sjukdomarna ådragits i arbetet.

8. Kontantförmåner vid arbetsoförmåga bör utgå från och med första dagen vid varje tillfälle av inkomstbortfall.

9. Beloppet av kontantförmåner vid tillfällig arbetsoförmåga eller vid arbetsoförmåga, som befinner sig i ett inledande skede, eller vid fullständig förlust av förvärvsförmågan, som sannolikt kommer att bli bestående eller vid motsvarande förlust av den fysiska prestationsförmågan, bör

a) uppgå till minst två tredjedelar av den skadades inkomster, dock att en maximigräns får bestämmas för förmånsbeloppet eller för de inkomster till vilka hänsyn skall tagas vid beräkningen av förmånen; eller

b) om sådana förmåner utgår med enhetligt belopp, uppgå till minst två tredjedelar av genomsnittsinkomsten för arbetstagaren inom den undergrupp av ekonomisk

the largest number of economically active male persons.

10. (1) The cash benefit payable by reason of loss of earning capacity likely to be permanent, or corresponding loss of faculty, should take the form of a periodical payment for the duration of such loss in all cases in which the degree of loss equals at least 25 per cent.

(2) In cases in which the degree of loss of earning capacity likely to be permanent, or corresponding loss of faculty, is less than 25 per cent a lump sum may be paid in lieu of a periodical payment. Such lump sum should bear an equitable relationship to periodical payments and should not be less than the periodical payments which would be due in respect of a period of three years.

11. Provision should be made to defray the reasonable cost of the constant help or attendance of another person in cases in which the injured person requires such services; alternatively, the periodical payment should be increased by either a prescribed percentage or a prescribed amount.

12. Where an employment injury entails unemployability or disfigurement and this is not taken fully into account in the evaluation of the loss sustained by the injured person, supplementary or special benefits should be provided.

13. Where the periodical payments made to the surviving spouse and children are less than the maximum amounts prescribed, a periodical payment should be made to the following categories of persons if they were dependent on the deceased for support:

- (a) parents;
- (b) brothers and sisters;

verksamhet som sysselsätter det största antalet förvärvsarbetande manliga personer.

10. 1) Vid förlust av förvärvsförmågan som sannolikt kommer att bli bestående eller vid motsvarande förlust av den fysiska prestationsförmågan bör kontantförmånen utgå i form av periodiska utbetalningar under den tid sådan förlust består, i de fall då förlusten uppgår till minst 25 procent.

2) I sådana fall då förlust av förvärvsförmågan som sannolikt kommer att bli bestående eller motsvarande förlust av den fysiska prestationsförmågan understiger 25 procent, kan ett engångsbelopp utges i stället för periodiska utbetalningar. Sådant engångsbelopp bör stå i rimlig relation till de periodiska utbetalningarna och bör ej understiga det sammanlagda beloppet av de periodiska utbetalningar som skulle ha gjorts under en treårsperiod.

11. Åtgärder bör vidtagas för att inom rimliga gränser ersätta kostnaderna för stadigvarande hjälp eller tillsyn från annan persons sida som kan befinnas påkallad av den skadades tillstånd; alternativt bör de periodiska utbetalningarna ökas med viss procent eller med visst belopp.

12. Om yrkesskada medför oförmåga att utföra arbete eller vanställdhet och hänsyn härtill icke tagits i full utsträckning vid fastställandet av den skadades förlust, bör tilläggsförmåner eller speciella förmåner utgå.

13. Om beloppen av periodiska utbetalningar till efterlevande make eller barn är lägre än de föreskrivna maximibeloppen, bör periodiska utbetalningar göras till följande kategorier av personer, om de för sin försörjning varit beroende av den avlidne:

- a) föräldrar;
- b) syskon;

(c) grandchildren.

14. Where a maximum limit upon the total benefits payable to all the survivors is prescribed, such maximum should be not less than the rate of benefits payable in respect of total loss of earning capacity likely to be permanent, or corresponding loss of faculty.

15. The rates of cash benefits currently payable pursuant to paragraphs 2 and 3 of Article 14 and to paragraph 1 of Article 18 of the Employment Injury Benefits Convention, 1964, should be periodically adjusted, taking account of changes in the general level of earnings or the cost of living.

c) barnbarn.

14. Om en översta gräns är föreskriven för det sammanlagda belopp som skall utgå till samtliga efterlevande, bör denna gräns icke vara lägre än beloppen av de förmåner som skall utges med avseende på fullständig förlust av förvärvsförmågan, som sannolikt kommer att bli bestående, eller motsvarande förlust av den fysiska prestationsförmågan.

15. De belopp av löpande kontantförmåner, som utbetalas enligt artikel 14 mom. 2 och 3 samt artikel 18 mom. 1 av konventionen om förmåner vid yrkesskada, 1964, bör periodiskt anpassas till förändringar i den allmänna löne- eller levnads-kostnadsnivån.

Resolutioner

- I. Resolution om åtgärder från Internationella arbetsorganisationens sida i fråga om de mänskliga rättigheterna och särskilt föreningsfriheten.
- II. Resolution om yrkesförberedelse för flickor och kvinnor.
- III. Resolution om utvandring från utvecklingsländerna av yrkesutbildad personal och personal med högre utbildning.
- IV. Resolution om vidtagande av tillfredsställande institutionella nationella åtgärder, särskilt i form av anslutning av arbetstagares och arbetsgivares organisationer, i samband med Internationella arbetsorganisationens tekniska biståndsverksamhet på nationell, regional och internationell nivå.
- V. Resolution om arbetstagare med nedsatt arbetsförmåga.
- VI. Resolution om uppförande på dagordningen för nästa allmänna konferenssammanträde av frågan om arbetsinspektion inom jordbruket.
- VII. Resolution om uppförande på dagordningen för nästa allmänna konferenssammanträde av frågan om revision av konventionerna nr 24 och 25 angående sjukförsäkring.
- VIII. Resolution om antagande av budget för 51:a budgetåret (1969) samt fördelning av utgifterna för samma budgetår på medlemsstaterna.
- IX. Resolution om Internationella arbetsorganisationens bidrag till Internationella arbetsbyråns tjänstepensionsfond avseende år 1969.
- X. Resolution om utseende av ledamöter i styrelsen för Internationella arbetsorganisationens tjänstepensionskassa och tjänstepensionskommitté (Förenta Nationernas gemensamma tjänstepensionskassa).
- XI. Resolution om förordnande av ledamöter i Internationella arbetsorganisationens administrativa domstol.
- XII. Resolution om återbetalning av Albanien's andel i reservfonden.
- XIII. Resolution om ändring i Internationella arbetsorganisationens finansreglemente för att möjliggöra införandet av en tvåårsbudget.